

βασμῶν δ συμπαθῆς σύντροφος, ἡ ἐξ ἀπορρήτων φίλη τῶν ἐρωτο-
λήπτων καὶ πασχουσῶν καρδιῶν καὶ ἡ ἐμπνέουσα τοὺς καλλιτέ-
χνας καὶ τοὺς ποιητὰς αἰσθηματικωτάτη Μοῦσα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΑΡΣΕΝΗΣ

Ο ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΗΣ ΤΙΜΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΣ

ΜΙΑ ΑΛΠΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Schiller)

Ἡ ὅλη τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχει διδακτικώτερον κεφάλαιον, διὰ τε τὴν καρδίαν καὶ τὸ πνεῦμα, ἢ τὰ χρονικὰ τῶν ἁμαρτημάτων του. Εἰς ἕκαστον μέγα ἔγκλημα ἦτο μίαμεγάλη ἀναλόγως δύναμις εἰς κίνησιν. Ἐὰν ἡ μυχία ἐνέργεια τῆς δυνάμεως τῶν ὁρμῶν κρύπτεται ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ τῶν συνήθων αἰσθημάτων, ἐν περιπτώσει ὅμως βιαιότερου πάθους ἀναπηδᾷ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, γίνεται καταφανὴς, κολοσσαία. Ὁ λεπτότερος τῶν ἀνθρωπίνων ἐρευνητῆς, ὅστις γινώσκει πόσον ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς συνήθους ἐλευθερίας τῆς βουλήσεως δύναται νὰ βασίζηται, καὶ πόσον τῷ εἶναι ἐπιτετραμμένον ἐξ ἀναλογίας νὰ συμπεράνῃ, θέλει ἀποκομίσει ἐκ τῆς σφαίρας ταύτης ψυχολογικὸν μάθημα τὸ ὅποιον δύναται νὰ χρησιμοποίησιν ἐν τῷ ἡθικῷ βίῳ.

Εἶναι τι τόσῳ μονότονον καὶ ὅμως πάλιν τόσῳ ἀντιφατικὸν ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά! Μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐτοιμότης ἢ ἐπιθυμία δύναται νὰ λάβῃ χιλίας μορφάς καὶ διευσθύνσεις, δύναται χίλια φαινόμενα νὰ πραγματοποιήσῃ, δύναται εἰς χιλίους χαρακτῆρας ἄλλως ἀναμεμιγμένα νὰ φαίνηται, καὶ χίλιοι ἀνόμοιοι χαρακτῆρες καὶ πράξεις δύνανται πάλιν ὑπὸ τῆς αὐτῆς κλίσεως νὰ

ἐξυφανθῶσι, καὶ ἂν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος, περὶ οὗ πρόκειται, οὐδὲν ὅλως συναίσθηται τοιαύτην συγγένειαν. Ὑπόθεσις, ὡς διὰ τὰ λοιπὰ βασιλεία τῆς φύσεως, ὅτι ὑπῆρχεν ἐπίσης καὶ διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, εἰς Διναῖος, κατατάσσων κατὰ τὰς ὁρέξεις καὶ κλίσεις, πόσον ἤθελέ τις ἐκπλαγῇ, εὐρίσκων ἕνα τινὰ τοῦ ὁποίου ἡ κακία ἐν μιᾷ στενῇ πολιτικῇ σφαίρᾳ, καὶ μόνον διὰ τῆς πίεσεως τῶν νόμων δύναται νὰ περισταλῇ, μὲ τὸν φρικώδη Βόργια ἐν τῇ αὐτῇ κατατασσόμενον ταῖς !

Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην δύναταί τις νὰ μεμψθῇ τὴν συνήθη τῆς ἱστορίας συγγραφήν, καὶ ἐνταῦθα, νομίζω, καίται ἡ δυσχέρεια, ἥς ἔνεκα, ἡ μελέτη αὐτῆς μένει εἰσέτι τοσοῦτον ἀνωφελὴς πρὸς τὸν πολιτικὸν βίον. Μεταξὺ τῆς σφοδρᾶς συγκινήσεως τοῦ ἐνεργουῦντος ἀνθρώπου καὶ τῆς ἡρέμου διαθέσεως τοῦ ἀναγνώστου εἰς τὸν ὁποῖον ὑποβάλλεται ἡ ἐνέργεια αὕτη, ἐπικρατεῖ τόσον ἀπότομος ἀντίθεσις, ὑπάρχει τόσον μεγάλη ἀπόστασις, ὥστε δύσκολον εἶναι εἰς τὸν τελευταῖον, ἢ μᾶλλον ἀδύνατον, νὰ ὑποπτεύσῃ καὶν σχέσιν τινά. Μεταξὺ τοῦ ἱστορικοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀναγνώστου μένει κενὸν τὸ ὁποῖον κωλύει πᾶσαν πιθανότητα συγκρίσεως ἢ χρησιμοποιοῦσεως, καὶ ἀντὶ τοῦ σωτηρίου ἐκείνου τρόμου, ὅστις τὴν ὑπερήφανον ὑγίειαν ἐξαγγέλλει, κίνησιν τινα μόνον τῆς κεφαλῆς, ὡς δεῖγμα ἐκπλήξεως, διεγείρει. Θεωροῦμεν τὸν δυστυχῆ ὅστις, καθ' ἣν ὥραν ἐξετέλει τὴν πρᾶξιν, ὡς καὶ καθ' ἣν, ἔνεκα ταύτης, τιμωρεῖται, ἦτο ἄνθρωπος, ὡς ἡμεῖς, ὡς πᾶσιν ἄλλοτρίου γένους, τοῦ ὁποίου τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ ἄλλως ἢ τὸ ἰδικόν μας, τοῦ ὁποίου ἡ βούλησις εἰς ἄλλους ὑπείκει κανόνας, ἢ ἡ ἰδική μας. Αἱ τύχαι τοῦ ὀλίγου μᾶς συγκινουσί, διότι ἡ συγκίνησις πηγάζει ἐκ τῆς ἀμυδρᾶς συναίσθησεως ὅτι καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ ὑποπέσωμεν εἰς παρόμοιον κίνδυνον, ὅπερ οὐδὲ καὶ ὀνειρευόμεθα. Οὕτω, ἐκλιπούσης τῆς συσχετίσεως, ἡ διδασκαλία ἐξαφανίζεται ἡ δὲ ἱστορία ἀντὶ νὰ ᾔναι σχολεῖον μορφώσεως ὀφείλει μόνον νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἐλπεινὴν θεραπείαν τῆς περιεργείας ἡμῶν. Ἄν θέλῃ νὰ ᾔναι τι πλεονέτερον, καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τῆς, ὀφείλει ἀναγκαιῶς μεταξὺ τῶν δύο τούτων μεθόδων νὰ ἐκλέξῃ — ἢ δ

ἀναγνώστης πρέπει νὰ θερμαίνεται, ὡς ὁ ἥρως, ἢ ὁ ἥρως, νὰ ἦναι ψυχρὸς ὡς ὁ ἀναγνώστης.

Γνωρίζω ὅτι ὑπάρχουσι τινες μεταξὺ τῶν ἱστοριογράφων τῆς νεωτέρας ἐποχῆς καὶ τῆς ἀρχαιότητος, οἵτινες ἡσπάσθησαν τὴν πρώτην μέθοδον καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀναγνώστου των δι' ἐλκυστικοῦ λόγου συνεκίνησαν. Ἀλλὰ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ συγγραφεὺς σφετερίζεται καὶ προσβάλλει τὴν δημοκρατικὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀναγνώσκοντος κοινου, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ μόνον προσήκει νὰ δικάζη· γίνεται προσέτι ὑπέροχαις δικαιοδοσίαις, διότι ἡ μέθοδος αὕτη ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἰδίως εἰς τὸν ῥήτορα καὶ τὸν ποιητὴν. Εἰς τὸν ἱστορικὸν ἀπομένει ἡ τελευταία.

Ὁ ἥρως πρέπει νὰ ἦναι ψυχρὸς, ὡς ὁ ἀναγνώστης, ἢ, ὅπερ ταῦτόν, πρέπει νὰ γνωρίζωμεθα μετ' αὐτοῦ πρὶν ἢ ἐνεργήσῃ· πρέπει νὰ βλέπωμεν αὐτὸν ὅχι μόνον ἐκτελοῦντα τὴν πράξιν του, ἀλλὰ καὶ βουλόμενον αὐτήν. Ἐν ταῖς σκέψεσί του εὐρίσκομεν ἀπείρως πλείότερα ἢ εἰς τὰς πράξεις του, καὶ ἀκόμη πλείότερα εἰς τὰς πηγὰς τῶν σκέψεων τούτων ἢ εἰς τὰς συνεπειὰς τῶν πράξεων. Ἠρεῦνησαν τὴν πέριξ τοῦ Βεζουβίου γῆν ἵνα ἀνεύρωσι τὴν πηγὴν τῆς λάβας του· δικτὶ ἀποδίδουσιν εἰς ἐν ἡθικὸν φαινόμενον ὀλιγωτέραν προσοχὴν ἢ εἰς ἐν φυσικόν; Διὰ τὸ δὲν θέτουσιν ἐν ἱστ. μοίρᾳ τὸ ποῖόν καὶ τὴν κατὰστασιν τῶν πραγμάτων ἅτινα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον περιέβαλλον, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ συναθροισθὲν ἔναυσμα ἀνεπλέχθη; Ὁ ὄνειροπόλος, ὅστις ἀγαπᾷ τὸ παράδοξον, ἐλκύεται μάλιστα ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου ἐκτάκτου καὶ ἀλλοκότου φαινομένου· ἀλλ' ὁ φίλος τῆς ἀληθείας ἀναζητεῖ τὴν μετέρα τῶν ἀπολωλότων τούτων τέκνων. Τὴν ἀναζητεῖ ἐν τῷ ἀμεταβλήτῳ ὀργανισμῷ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, καὶ ἐν τοῖς μεταβλητοῖς ὅροις οἵτινες ἐξώθεν ἐπέδρυν ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἰς τὰ δύο ταῦτα βεβαίως τὴν ἀνεύρσκει. Δὲν ἐκπλητίζεται πλέον ἐν τῇ αὐτῇ πρασίᾳ ὅπου σωτήρια βότανα ἀνθοῦσι, βλέπων ν' αὐξάνῃ ὡσάύτως καὶ τὸ δηλητηριώδες κώνειον, ἐν τῇ αὐτῇ κοιτίδι εὐρίσκων σοφίαν καὶ μωρίαν, ἐγκλημα καὶ ἀρετήν.

Καὶ ἂν ἀκόμα οὐδὲν ὑπολογίσω τῶν ὠφελημάτων ἅτινα ἡ ψυχολογία ἐκ τοιαύτης τινὸς μεθόδου τῆς ἱστορίας ἐξάγει, τοῦλάχιστον τοῦτο τὸ ἀγαθὸν βεβαίως ἐπιτυγχάνει, ὅτι ἐκρίζοι τὴν σκληρὰν περὶ φρόνησιν καὶ τὴν ἀγέρωχον βεβαιότητα μεθ' ἧς ἡ ἀδοκίμαστος καὶ εἰσέτι ὀρθία ἱσταμένη ἄρετὴ πρὸς τὴν καταπεσοῦσιν ἀτενίζει· ὅτι τὸ γλυκὺ πνεῦμα τῆς ἀνοχῆς ἐπεκτείνεται, ἄνευ τῆς ὁποίας οὐδεὶς φύγας ἐπανερχεται, οὐδεμία συμφιλίωσις τοῦ νόμου μετὰ τοῦ προσβολέως του ἐπέρχεται, οὐδὲν μεμολυσμένον μέλος τῆς κοινωνίας ἀπὸ τῆς ἐντελοῦς γαγγραινῆς διασώζεται. Εἶχεν ἄρα γε δικαίωμα, ὁ ἐγκληματίας περὶ οὗ ἤδη θὰ λαλήσω, νὰ ἐπικλεσθῇ τὸ πνεῦμα ἐκεῖνο τῆς ἀνοχῆς; ἢ εἶχεν ἀπολεσθῇ πραγματικῶς, διὰ τὸ σῶμα τῆς Πολιτείας, ἄνευ ἐλπίδος σωτηρίας; Δὲν θέλω νὰ προκαταλάβω τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀναγνώστου. Ἡ ἐπιείκεια ἡμῶν δὲν τὸν ὀφείλει πλέον, διότι ἀπέθανε διὰ τῆς χειρὸς τοῦ δημίου, ἀλλ' ἡ αὐτοψία τοῦ ἐγκλήματός του διδάσκει ἴσως τὴν φιλανθρωπίαν, καὶ πιθανὸν ὥσαύτως τὴν δικαιοσύνην.

Ὁ Χριστιανὸς Βὼλφ ἦτο υἱὸς ξενοδόχου ἐν μιᾷ Γερμανικῇ κωμοπόλει (τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἕνεκα λόγων οἵτινες ἀκολούθως ἐξηγούνται ὀφείλω ν' ἀποσιωπήσω) καί, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς του, συνειργάζετο μετὰ τῆς μητρὸς του, ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ τῆς ἡλικίας του ἔτους. Ἀλλ' αἱ ἐργασίαι των ἔβαινον κακῶς, καὶ ὁ Βὼλφ εἶχε πολλὰς ὥρας ἀργίας. Ἦδη ἀπὸ τοῦ σχολείου ἦτο γνωστὸς ὡς κακὴθεος παιδίον· ἀνεπτυγμένα κοράτια παρεπονοῦντο ἐπὶ τῇ αὐθάδειᾳ του, καὶ οἱ νέοι τῆς κωμοπόλεως ἐθαύμαζον τὴν πονηρὰν κεφαλὴν του. Ἡ φύσις εἶχε παραμελήσει τὸ σῶμά του. Μικρὰ καὶ ἀφανὴς μορφή, τρίχαις οὐλαὶ καὶ δυσειδοῦς μελανοῦ χρώματος, ῥίς πεπιεσμένη, καὶ χεῖλος ἐξογκωμένον, τὸ ὁποῖον, πρὸς τούτοις, διὰ τοῦ λακτίσματος ἐνὸς ἱππου εἶχεν ἐκτραπῇ τῆς θέσεώς του, προσέδιδον εἰς τὴν ὄψιν του ἀσχημίαν ἣτις κατετρόμαζεν ὅλας τὰς γυναῖκας, εἰς δὲ τὸν σαρκασμὸν τῶν συνομηλικῶν του πλουσίαν προσέφερε τροφήν.

Ἦθελε νὰ ἐκδιάξῃ ὅ,τι τῷ ἤρνούντο· διότι ἀπῆρσκε ἤθελε νὰ ἀρέσκῃ. Εἶχεν ὀρέξεις σαρκικὰς, καὶ ἔπεισεν ἑαυτὸν ὅτι ἀγαπᾷ. Ἦ κόρη τὴν ὁποίαν ἐξέλεξε, ἐφάρετο πρὸς αὐτὸν κακῶς· εἶχεν

ἀφορμὰς νὰ φοβῆται ὅτι οἱ ἀντίζηλοί του ἦσαν εὐτυχέστεροι· ἡ κόρη ὁμῶς ἦτο πτωχή. Ἡ καρδία ἥτις ἔμενε κεκλεισμένη εἰς τὰς ἐξομολογήσεις τοῦ ἔρωτός του, ἤθελεν ἴσως ἀνοιγῆ εἰς τὰ δῶρά του· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐπίεζεν ἔνδεια καὶ ἡ ματαία προσπάθεια νὰ καταστήσῃ ἀρεστὸν τὸ ἐξωτερικόν του, ἀπερρόφα τὰ ὀλίγα ὅσα δι' ἐλεεινῆς ἐργασίας ἐκέρδιζε. Ὁ κνηρὸς ὢν καὶ ἀμαθὴς δὲν ἠδύνατο, δι' ἐπιχειρήσεων, νὰ ἀνορθώσῃ τὸν καταπεσόντα οἶκόν του, ὑπερήφανος δὲ καὶ μαλθακός, μὴ δυνάμενος ἐπομένως ἀπὸ κυρίου, ὁποῖος, μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο, νὰ μεταβληθῇ εἰς ἐργάτην, καὶ νὰ ἀποβάλλῃ τὴν ἐλευθερίαν του ἣν ἐλάτρευε, ἐν μόνον μέσον εἶδεν ἐνώπιόν του — τὸ ὁποῖον χίλιοι πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν μετὰ πλείονος τύχης μετεχειρίσθησαν — νὰ γίνῃ τίμιος κλέπτης. Ἡ πατρὶς του ἀπέληγεν εἰς δάσος ἀνῆκον εἰς τὸν ἡγεμόνα· ἐθήρευε λαθραίως ἐν αὐτῷ, καὶ τὸ προϊόν τῆς λείας του περιήρχετο ἀνελλιπῶς εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐρωμένης του.

Μεταξὺ τῶν ἐραστῶν τῆς Γιαννούλας ἦτο καὶ ὁ Ῥοβέρτος, κυνηγὸς, ὑπηρετὸς τοῦ δασάρχου. Ταχέως παρετήρησεν οὗτος τὴν ὑπεροχὴν ἣν ἡ ἐλευθεριότης προσέδιδεν εἰς τὸν ἀντίζηλόν του, καὶ μετὰ πάθους ἀνεζήτησε τὰ αἴτια τῆς μεταβολῆς ταύτης. Ἐσύγχναζε τακτικώτερον εἰς τὸν Ἥλιον — οὗτος ἦν ὁ τίτλος τοῦ ξενοδοχείου — δὲ ἐνεδρεύων ὀφθαλμός του, ὑπὸ τῆς ζηλοτυπίας καὶ τοῦ φθόνου ἐξυθελίς, τῷ ἀπεκάλυψε ταχέως πόθεν ὁ γυστὸς ἐκεῖνος ἐπήγαζε. Πρὸ μικροῦ εἶχεν ἐκδοθῇ νέον αὐστηρὸν διάταγμα κατὰ τῶν κλεψιθηρῶν ἐπιβάλλον φυλάκισιν εἰς τὸν παραβάτην. Ὁ Ῥοβέρτος κατασκόπευε μετ' ἐπιμονῆς τὰς μυστικὰς ἐκδρομὰς τοῦ ἐχθροῦ του, καὶ ἐπὶ τέλους κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν ἄφρονα. Ὁ Βόλφ εἰσῆχθη εἰς δίκην, καὶ μόνον διὰ τῆς θυσίας ὁλοκλήρου τῆς μικρᾶς περιουσίας του μετὰ κόπου κατώρθωσε νὰ ἀποφύγῃ τὴν ποινὴν διὰ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως.

Ὁ Ῥοβέρτος ἐθριάμβευε. Ὁ ἀντίπαλός του ἐξεβλήθη τοῦ πεδίου, καὶ ἡ εὐνοια τῆς Γιαννούλας διὰ τὸν ἐπαίτην ἔπαυσε πλέον. Ὁ Βόλφ ἐγνώριζε τὸν ἐχθρόν του, καὶ ὁ ἐχθρὸς του οὗτος ἦτο ὁ εὐδαίμων κάτοχος τῆς Ἰωάννας τοῦ ἡθλιβερά συναισθησις τῆς ἐνδείας του συνηνώθη πρὸς τὴν ὑβρισθεῖσαν ὑπερηφάνειάν του. Ἡ

ανάγκη καὶ ἡ ζηλοτυπία ἐπενεργοῦσι βικίως καὶ συγχρόνως ἐπὶ τῆς αἰσθητικότητός του, ἡ πείνα ὠθεῖ αὐτόν, ἐκτὸς τῆς πατρίδος του, μακρὰν, ἡ ἐκδίκησις καὶ τὸ πάθος τὸν προσηλυτοῦσιν ἐκεῖ. Πίνεται, διὰ δευτέραν φοράν, κλεψιθήρας· ἀλλὰ τοῦ Ῥοβέρτου ἡ διπλασιασθεῖσα ἐπαγρύπνησις τὸν συλλαμβάνει πάλιν, ἐκ δευτέρου. Ἦδη ὑφίσταται ὅλην τὴν αὐστηρότητα τοῦ νόμου· δὲν ἔχει πλέον τι νὰ δώσῃ, καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομάδων παραδίδεται εἰς τὰς φυλακὰς τῆς πρωτεύουσας.

Τὸ ἔτος τῆς ποινῆς παρήλθε, τὸ πάθος του ηὔξησε διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως, καὶ τὸ πείσμά του ἐνετάθη ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς δυστυχίας. Μόλις ἀνγκτᾷ τὴν ἐλευθερίαν του, σπεύδει πρὸς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του, ἵνα ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Ἰωάνναν του. Ἐμφανίζεται, ἀλλ' ἐκείνη τὸν ἀποφεύγει. Ἡ ἐσχάτη ἀνάγκη ἔκαμψεν, ἐπὶ τέλει, τὴν ὑπερηφάνειάν του, καὶ ὑπερενίκησε τὴν δόκητιάν του—ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς πλουσίους τοῦ τόπου καὶ ζητεῖ νὰ ὑπηρετήσῃ ἐπὶ μισθῷ. Ὁ γαιοκτήμων ὑποῖ εἰσωνικῶς τοὺς ὧμους, ἐπὶ τῇ θηλυπρεπεῖ ἁδυναμίᾳ του, τὸ δὲ ῥωμαλέον σῶμα τοῦ στιβαροῦ συναγωνιστοῦ του ἐφελκύνει τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀνκισθήτου τούτου πάτρωνος. Τομᾶς τελευταίαν ἀπόπειραν. Μία ἐργασία τῷ εἶναι ἀκόμη προσιτή, ἡ ἐσχάτη ὑπολειπομένη εἰς τὸν τίμιον ἄνθρωπον—προσφέρεται ὡς χοιροβοσκὸς τῆς κωμοπόλεως, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἐμπιστεύονται τοὺς χοίρους των εἰς ἓνα οὐτιδανόν. Ἀπατηθεὶς εἰς ὅλα του τὰ σχέδια, ἀποκρουσθεὶς πανταχοῦ, γίνεται, διὰ τρίτην φοράν κλεψιθήρας, καὶ διὰ τρίτην φοράν ἡ ἀτυχία του τὸν ῥίπτει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀγρόπνου ἐχθροῦ του.

Ἡ διπλῇ ὑποτροπῇ ἐπιβαρύνει τὴν ἐνοχλήν του. Οἱ δικασταὶ εἰδὼν ἐν τῷ κώδικι τῶν νόμων ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἐν τῇ ψυχικῇ καταστάσει τοῦ κατηγορουμένου. Ἀνάγκη ὑπῆρχε πανηγυρικῆς καὶ παραδειγματικῆς ἐκανοποιήσεως τοῦ περὶ κλεψιθηρῶν διατάγματος, καὶ ὁ Βὸλφ κατεδικάσθη φέρων ἐπὶ τῆς βράχους τὸ σημεῖον τῆς ἀγρόνης διὰ καύματος κεχαραγμένον, νὰ ἐργάζεται τρία ἔτη ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ φρουρίου.

Καὶ ἡ περίοδος αὕτη παρήλθε, ὁ δὲ Βὸλφ ἐξῆλθε τοῦ φρουρίου, ἐντελῶς ὅμως διάφορος ἢ ὡς εἶχεν εἰσελθεῖ. Ἐνταῦθα ἄρχεται νέα

ἐποχὴ τοῦ βίου του· ὥς ἀκούσωμεν αὐτὸν τὸν ἴδιον, ὡς μετέπειτα ἐν τῇ ἐξομολογήσει του, καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατέθεσε: «Εἰσηλθὼν ἐν τῷ φρουρίῳ, εἶπεν, ὡς ἀποπλανηθεὶς, καὶ κατέλιπον αὐτὸ ἐξηχραιωμένος. Τότε εἶχον ἀκόμῃ προσφιλέας τι ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἡ ὑπερφηφάνειά μου ἔκυπτεν ὑπὸ τὸ αἰσχρὸς μου. Μόλις μὲ ἔφεραν εἰς τὸ φρούριον μὲ ἐνέκλεισαν μετὰ εἴκοσι καὶ τριῶν κταδίκων, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἦσαν φονεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ πάντες διάσημοι κλέπται καὶ τυχοδιώκται. Μὲ ἐχλεύαζον ὁσάκις ὠμίλουν περὶ Θεοῦ, καὶ μὲ ἐβίαζον νὰ προσφέρω αἰσχρὰς, κατὰ τοῦ Σωτῆρος, βλασφημίας· ἔψαλλον ἐνώπιόν μου ἄσεμνα ἄτματα τὰ ὅποια ἐγώ, καίτοι ἀναιμένων ἡθῶν, μετ' ἀηδίας καὶ ἀποστροφῆς ἤκουον· ἀλλ' ἔτι μάλλον ἐξήγειρε τὴν αἰδημοσύνην μου ὅ,τι ἔβλεπον ἐκτελούμενον. Ἐκάστην ἡμέραν σειρὰ ἐπανελαμβάνετο αἰσχροτήτων, καὶ νέον σχέδιον ἐχαλκεύετο. Κατ' ἀρχὰς ἀπειμακρυνόμην τοῦ ὄχλου τούτου καὶ ἀπέφευγον, ὅσον μοι ἦτο δυνατόν, τοὺς δικλόγους των. Ἀλλ' εἶχον ἀνάγκην ἐνὸς πλάσματος καὶ ἡ βαρβαρότης τῶν φυλάκων μου μοὶ ἀφῆρσεν ὥς καὶ αὐτὸν τὸν κύνα μου. Ἡ ἐργασία ἦτο βαρεῖα καὶ τυραννικὴ, τὸ δὲ σῶμά μου, ἀσθενές· εἶχον ἀνάγκην συνδρομῆς, ἥ, διὰ νὰ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς, εἶχον ἀνάγκην συμπαθείας, καὶ ταύτην μόνον διὰ τοῦ ἐπιλοῖπου τῆς συνειδήσεώς μου ὤφειλον νὰ ἐξαγοράσω. Οὕτω συνφικεῖσθην καὶ πρὸς τὰ ἴσχυιστα, τοὺς δὲ τελευταίους τοῦ ἔτους ἐκείνου μῆνας εἶχον ὑπερβῆ τοὺς διδασκάλους μου.

Ἐκτοτε φλογερῶς ἐπόθουν τὴν ἡμέραν τῆς ἀπελευθερώσεώς μου, ὡς ἡμέραν καὶ τῆς ἐκδικητέας μου. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μὲ εἶχον προσβάλλει διότι ὅλοι ἦσαν χρηστότεροι καὶ εὐτυχέστεροι ἐμοῦ. Ἐθεώρουν ἐμαυτὸν ὡς τὸν μάρτυρα τοῦ φυσικοῦ δικαίου, καὶ ὡς τὸ ἱλαστήριον τῶν νόμων θύμῃ. Προσέτριβον, ἐν μανίᾳ, τὰς ἀλύσεις μου, ὅτε ὁ ἥλιος ἀνέτελλεν ὑπεράνω τοῦ φρουρίου· μία εὐρεῖα ἀποψις εἶναι διπλῇ κόλασις δι' ἐνὸς φυλακισμένου. Ἡ ἐλευθέρᾳ τοῦ ἀνέμου πνοὴ ἦτις ἐσύριζε διὰ τῶν θυρίδων τῆς φυλακῆς μου, καὶ ἡ χελιδὼν ἦτις ἐκάθητο ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ῥάβδων τοῦ κιγκλιδώ τοῦ μου, μοὶ ἐφαίνοντο ὅτι μὲ χλευάζουσι διὰ τῆς ἐλευθερίας των, καὶ καθίστων τὴν κάθειρξίν μου ἔτι φρικωδεστέραν. Ἐκτοτε ὥμωσα

ἀδιάλλακτον καὶ φλογερὸν μῖσος κατὰ παντὸς ἀνθρωπίνου ὄντος, καὶ ἐτήρησα πιστῶς τὸν ὅρκον μου.

«Ἡ πρώτη μου σκέψις, μόλις εἶδον ἑμαυτὸν ἐλεύθερον ἦτο ἡ πατρίς μου. Ὅσα ὀλιγώτερον ἦτο κατορθωτὴ ἡ ἐκεῖ διαμονή μου, τότεον πλειότερα μοὶ ὑπέσχετο ἡ δίψα τῆς ἐκδικήσεώς μου. Ἡ καρδιά μου ἐπάλλετο ἀγρίως ὅτε τὸ κωδονοστάσιον ἐφάνη μακρόθεν προκῦπτον ἐκ τοῦ δάσους. Δὲν ἦτο πλέον ἡ ἐγκάρδιος ἐκείνη εὐφροσύνη τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν πρώτην μου ἀποδημίαν εἶχον αἰσθανθῇ. Ἡ ἀνάμνησις ὅλων τῶν δεινοπαθημάτων, ὅλων τῶν καταδρομῶν, ἃς ἐκεῖ ὑπέστην, ἐξηγέρθη ταῦτοχρόνως ἐκ τοῦ ἀπαισίου νεκρικοῦ ὕπνου τῆς ὅλαι αἱ πληγαὶ ἀνεξέοντο, ὅλαι αἱ οὐλαὶ ἠνοίγοντο. Ἐδιπλασίασα τὰ βήματά μου, διότι μὲ ἐζωογόνει, ἐκ τῶν προτέρων, ἡ ἰδέα ὅτι ἡ αἰφνιδία ἐμφάνισίς μου ἤθελεν ἐμβάλει εἰς τρόμον τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ ἐπόθουν ἤδη νέαν καταισχύνην ὅσον ἄλλοτε ἔτρεμον πρὸ αὐτῆς.

«Οἱ κώδωνες ἐσήμαινον τὸν ἐσπερινόν, ὅτε ἔστην ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγορᾶς. Ὁ κόσμος συνέρρεε πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ταχίως μὲ ἀνεγνώριζον· πᾶς ὅστις διήρχετο πλησίον μου, ὀπισθοχώρει ἔντρομος. Ἡγάπων πάντοτε παρὰ πολὺ τὰ μικρὰ παιδιὰ, καὶ τὸ αἶσθημά μου τοῦτο ἀκουσίως μὲ παρέσυρε καὶ τότε νὰ δώσω ἐν νόμισμα εἰς ἓν παιδίον τὸ ὁποῖον ἐχοροπήδα πλησίον μου. Τὸ παιδίον μὲ ἠτένισεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐκπληκτον, καὶ μοὶ ἔρριψε τὸ νόμισμα κατὰ πρόσωπον. Ἄν τὸ αἶμά μου ἦτο ἡρεμώτερον, ἤθελον ἐνθυμηθῇ ὅτι ἡ γενειὰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦ φρουρίου ἔφερον ἀκόμη παρεμβόφου φρικωδῶς τοὺς χαρακτῆράς μου· ἀλλ' ἡ μοχθηρά μου καρδιά εἶχεν ἐπηρεάσει καὶ τὸ λογικόν μου. Δάκρυα, ὅποια οὐδέποτε πρότερον εἶχον χύσει, ἐκύλισαν ἐπὶ τῶν παρειῶν μου.

«Τὸ παιδίον δὲν γνωρίζει οὔτε τίς εἶμαι, οὔτε πόθεν ἔρχομαι, εἶπον, σιγαλῇ τῇ φωνῇ, πρὸς ἑμαυτὸν, καὶ ὁμως μὲ ἀποφεύγει, ὡς ῥυπαρὸν κτῆνος. Μήπως λοιπὸν φέρω ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ στίγμα, ἢ μήπως ἔπαυσα νὰ ὁμοιάζω πρὸς ἀνθρώπον διότι αἰσθάνομαι ὅτι οὐδένα δύναμαι πλέον νὰ ἀγαπήσω; Ἡ περιφρόνησις τοῦ παιδίου ἐκείνου μὲ ἐπίκρανε πλειότερον ἢ ἡ τριετής

κάθειρξίς μου, διότι τῷ ἔπραξα καλόν, καὶ διότι οὐδὲν προσω-
πικόν πάθος ἡδυνάμην νὰ τῷ καταλογίσω.

«Ἐκάθισα ἐπὶ στανιδώματός τινος ἀπέναντι τῆς ἐκκλησίας·
τὶ ἀκριβῶς ἤθελον δὲν ἡξεύρω· ἡξεύρω ὅμως ὅτι μετὰ πικρίας
ἀνηγέρθην, ὅτε ἐξ ὅλων τῶν γνωστών μοι διαβαστῶν οὐδεὶς μὲ
ἡξίωσεν ἐνὸς χαιρετισμοῦ, οὐδὲ καὶ εἰς. Τεθλιμμένος κατέλιπον
τὴν θέσιν μου ὅπως ἀναζητήσω ἐν κατάλυμα. Ἐνῷ ἔκαμπτον
τὴν γωνίαν μιᾶς ὁδοῦ εὗρέθην κατὰ πρόσωπον μὲ τὴν Ἰωάννην
μου· «Ξενοδόχε τοῦ Ἡλίου!» ἀνέκραξε μεγαλοφώνως, καὶ προ-
σέκλινε νὰ μὲ ἐναγκαλισθῇ. Σὺ πάλιν ἐδῶ, ἀγαπητὲ ξενιδόχε
τοῦ Ἡλίου! Δόξα τῷ Θεῷ ὅτι ἐπανῆλθες! Ἡ πείνα καὶ ἡ ἀ-
θλιότης τῆς ὥμίλει διὰ τῶν ἐνδυμάτων τῆς, ἀσθένεια δὲ μυστρά
ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς· ἡ θέα τῆς ἐμαρτύρει περὶ τῆς
καταπτώσεως εἰς ἣν εἶχε φθάσει. Ἠνόησα ταχέως τί εἶχε συμ-
βῇ. Ἡ παρουσία δραχόνων τινῶν τοῦ ἡγεμόνος, τοὺς ὁποίους εἰ-
χον συναντήσῃ, μοι ἔδωκε νὰ ἐννοήσω ὅτι στρατιωτικὸν σῶμα
διέμενεν ἐν τῇ κωμοπόλει. «Π. . . τῶν στρατιωτῶν!» ἀνεφώνησα
καὶ τῇ ἔστρεψα γελῶν τοὺς ὤμους. Μὲ νύχαιστησεν ἡ ἰδέα ὅτι
υπάρχει ἀκόμη μεταξὺ τῶν ζώντων ἐν πλᾶσμα κατώτερον ἐμοῦ.
Οὐδέποτε τὴν ἡγάπησα.

«Ἡ μήτηρ μου εἶχεν ἀποθάνει. Μὲ τὸ ἀντίτιμον τῆς μι-
κρᾶς μου οἰκίας ἐπληρώθησαν οἱ δανεισταί μου. Οὐδένα καὶ οὐ-
δὲν εἶχον πλέον. Ὁ κόσμος μὲ ἀπέφευγεν ὡς μισρὸν, ἀλλ' εἶ-
χον ἀπομάθει πλέον νὰ αἰσχύνομαι. Πρότερον ἀπέφευγον τὰ
βλέμματα τῶν ἀνθρώπων διότι ἡ περιφρόνησίς τῶν μοι ἦτο ἀ-
φόρητος. Ἡδὴ τοῖς ἐπεβαλόμην καὶ ἐχαϊρόμην νὰ τοὺς τρομά-
ζω. Ἡμην ἡσυχος διότι οὐδὲν εἶχον πλέον νὰ ἀπολέσω, καὶ
οὐδὲν νὰ προφυλάξω. Δὲν εἶχον ἀνάγκην ἀγαθῆς τινὸς ιδιότητος,
διότι οὐδεὶς ἐπίστευε πλέον ὑπάρχουσιν τοιαύτην τινὰ ἐν ἐμοί.

«Ὁ κόσμος ὅλος μοι ἦτο ἀνοιχτός, καὶ ἔσως ἐν ξένῃ τινὶ
ἐπαρχίᾳ, ἡδυνάμην νὰ θεωρηθῶ ὡς τίμιος ἄνθρωπος, ἀλλ' εἶχον
ἀπολέσει πλέον τὸ θάρρος καὶ νὰ φαίνωμαι ὡς τοιοῦτος. Ἡ ἀ-
πελπισία καὶ τὸ αἶσχος οὕτω διέπλασαν τὰς σκέψεις μου. Ἡ
τελευταία ὑπολειπομένη καταφυγὴ μου ἦτο νὰ μάθω νὰ ζῶ

ἄνευ τιμῆς, διότι δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ ἀξιῶ τοιαύτην. Ἄν ἡ ματαιότης μου καὶ ἡ υπερηφάνειά μου ἐπέζων τῆς κατασχῶ νῆς μου, βεβαίως ἤθελον αὐτοκτονήσει.

«Ὅ,τι ἀκριβῶς ἀπεράσιστα τότε ἦτο καὶ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἄγνωστον· ἤθελον νὰ πράξω κακὸν τι, ὡς αὐθιγῶς ἐνθυμούμαι· ἤθελον νὰ καταστῶ ἄξιος τῆς μοίρας μου. Ἐσκέφθην ὅτι οἱ νόμοι εἰσὶν εὐεργετικοὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, συνέλαβον λοιπὸν τὴν πρόθεσιν νὰ τοὺς προσβάλω. Ἀλλοτε ἡμάρτησα ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐξ ἐλαφρότητος, ἥδη ἔπραττον τοῦτο ἐξ ἐλευθέρως ἐκλογῆς καὶ πρὸς ἰδίαν εὐχαρίστησιν.

«Ἡ πρώτη μου πράξις ἦτο νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἀθέμιτον θήραν. Ἡ θήρα ἐν γένει μοὶ εἶχε βαθμηδὸν καταστῇ πάθος, καὶ ἐκτὸς τούτου, εἶχον ἀνάγκην νὰ ζήσω. Ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο μόνον· μοὶ ἤρχετο διήθεσις νὰ χλευάσω τὸ ἡγεμονικὸν διάταγμα, καὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ τόπου μου, πάσῃ δυνάμει, νὰ βλάψω. Δὲν ἐφοβούμην πλέον νὰ συλληφθῶ, διότι εἶχον ἐτοιμὴν μίαν σφαίραν διὰ τὸν μέλλοντα νὰ με ἀνακαλύψῃ, καὶ ἤμην βέβαιος ὅτι ἡ βολή μου δὲν ἤθελεν ἀποτύχει τοῦ σκοποῦ τῆς. Ἐφόνευον πᾶν θήραμα τὸ ὅποιον συνήντων, καὶ ὀλίγα μὲν ἐπώλουν, ἀντὶ χρημάτων εἰς τὰ περίχωρα, τὰ πλεῖστα δὲ ἄφινον νὰ σήπωνται. Ἐζῶν ἀθλίως, ἵνα ἐπαρκῶ εἰς τὴν δαπάνην τοῦ μολύβδου καὶ τῆς πυρίτιδος. Ἡ ἐρήμωσις ἣν ἐπὶνεγχον ἐγένετο καταφάνης κατὰ τὴν μεγάλην θήραν, ἀλλ' οὐδεμία ὑποψία ἐβάρυνεν ἐπ' ἐμέ. Ἡ θέα μου ἀπεμάκρυνεν πᾶσαν τοιαύτην. Τὸ ὄνομά μου εἶχε λησμονηθῇ.

«Τὸν βίον τοῦτον διήγαγον ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Μίαν πρωτὴν, διέτρεχον κατὰ τὴν συνήθειάν μου, τὸ δάσος, παρακολουθῶν τὸν δρόμον μιᾶς ἐλάφου. Ἐπὶ δύο ὥρας εἰς μάτην ἐκοπίασα, καὶ ἤρχισα ἥδη νὰ θεωρῶ, ὡς ἀπολεσθεῖσαν τὴν λείαν μου, ὅτε αἶφνης τὴν ἀνακαλύπτω εἰς ἀπόστασιν βολῆς. Ἐτοιμάζομαι νὰ σκοπεύσω καὶ πυροβολήσω — ἀλλ' αἶφνης με τρομάζει ἡ θέα ἐνὸς πύλου, ὅστις ἔκειτο κατὰ γῆς ὀλίγα βήματα πρὸ ἐμοῦ. Παρατηρῶ προσεκτικώτερον καὶ ἀναγνωρίζω τὸν κυνηγὸν Ῥοβέρτον, ὅστις ὀπισθεν τοῦ παχέος κορμοῦ μιᾶς δρυὸς ἐσκόπευε

τὸ αὐτὸ θήραμα διὰ τὸ ὅποιον ἐγὼ εἶχον προορίσει τὴν βολὴν μου. Ῥίγος θανάτου διατρέχει ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ, τὰ μέλη μου. Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιον μεταξὺ ὄλων τῶν ἐν τῇ ζωῇ υπάρξωσαν, φρικωδέστερον ἐμίσων ἦτο εἰς τὴν διάθεσιν τῆς σφαίρας μου. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν μοι ἐφάνη ὅτι ὁ κόσμος ὅλος ἔκειτο ὑπὸ τὴν βολὴν τοῦ ὅπλου μου καὶ τὸ μῖστος ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς μου συνεκεντρώθη ἐν μόνῃ τῇ ἄκρᾳ τοῦ δακτύλου, δι' ἧς ἐμελλον νὰ ἐπιφέρω τὴν φοινικὴν πίεσιν. Χεὶρ ἀόρατος καὶ φοβερά ἐπλανᾶτο ἐπ' ἐμὲ, καὶ ὁ ὠροδείκτης τῆς εἰμαρμένης μου ἐδείκνυν ἀμετάκλητος τὴν μακρὴν ἐκείνην στιγμήν. Ὁ βραχίον μου ἔτρεμε, ὅτε ἀφῆκα εἰς τὸ ὅπλον μου τὴν φρικώδη ἐκλογὴν — οἱ ὀδόντες μου συνεκρούοντο, ὡς ἐν τῷ ῥίγῃ τοῦ πυρετοῦ, καὶ ἡ ἀναπνοή μου ἐκρατεῖτο πνιγνῶς εἰς τοὺς πνεύμονάς μου. Ἐπὶ μίαν στιγμήν ἡ διεσθύνσις τοῦ ὅπλου μου ἐκυμαίνεται ἀβεβασία μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἐλάφου — μίαν στιγμήν — καὶ ἀκόμη μίαν — καὶ μίαν ἄλλην. Ἐκδίκησις καὶ συνείδησις ἐπάλαιον ἐπιμόνως καὶ μὲ ἴσην δύναμιν, ἀλλ' ἡ ἐκδίκησις ἐνίκησεν, καὶ ὁ κυνηγὸς ἔπεσε νεκρὸς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

«Τὸ ὅπλον κατέπεσε μετὰ τῆς βολῆς. . . . Δολοφόνος. . . . ἐπιθυροῖζον βραδέως — τὸ δάσος ἦτο σιγηλόν, ὡς νεκροταφεῖον — καὶ ἤκουον καλῶς τὴν λέξιν ταύτην. Ἐπλησίασα καὶ εἶδον ὅτι ἀπέθανε. Ἐπὶ πολὺ, ἔστην ἄφωνος πρὸ τοῦ νεκροῦ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους γέλως φαιδρὸς μοι ἔδωκε ζώην. «Τώρα θὰ ἦσαι πλεόν ἐχέμυθος, καλὲ φίλε;» εἶπον, καὶ προχωρήσας ἀνέστρεψα τὸ πρόσωπον τοῦ φονευθέντος. Οἱ ὀφθαλμοί του ἵσταντο ἀνοικτοί. Ἐσκυθρόπεσσα καὶ ἔστην πάλιν ἀκίνητος καὶ σιωπῶν. Ἥρχισα νὰ αἰσθάνωμαι παράδοξόν τι ἐν ἐμοί.

«Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀρκοῦντως κατησχύνθη διὰ τὰς πράξεις μου Ἡδὴ συνέβη τι διὰ τὸ ὅτι οὐκ εἶχον εἰσέτι τι μωρηθῆ. Μίαν ὥραν πρότερον, οὐδεὶς ἤθελε δυνηθῆ νὰ μὲ πείσῃ ὅτι ὑπῆρχεν ὢν ἀθλιέστερον ἐμοῦ ὑπὸ τὸν οὐρανόν· ἥδη ἤρχισα νὰ σκέπτομαι ὅτι πρὸ μιᾶς ὥρας ἤμην ἄξιος φθόνου.

Ἡ θεία δίκη δὲν μοι ἤλθε κατὰ νοῦν, ἀλλὰ μία, δὲν ἤξεύρω ὁποία συγκεχυμένη ἀνάμνησις τῆς λαιμητόμου, καὶ ἡ κατατόμη-

σις μιᾶς παιδοκτόνου εἰς τὴν ὁποίαν, παῖς ἔτι τοῦ σχολείου, πα-
ρευρέθην. Ὑπῆρχε δι' ἐμὲ παραδόξως φοβερόν τι ἐν τῇ σκέψει ὅτι
εἰς τὸ ἐξῆς δὲν εἶχον πλέον δικαίωμα νὰ ζῶ. Δὲν ἐνθυμοῦμαι
πλεονέκτερόν τι· ἐπόθουν μόνον νὰ ζήσω ἀκόμη.

Ἐβίαζον ἐμαυτὸν νὰ ἀναπολήσω ζωηρῶς ὅλα τὰ κακὰ ἅτινα
ὁ φονευθεὶς ἐν τῇ ζωῇ μοὶ ἐπροξένησε, ἀλλὰ, παράδοξον! ἡ μνή-
μη μου ἦτο ὡς νεκρά. Οὐδὲν ἡδυνάμην πλέον νὰ ἀνακαλέσω ἐξ
ὅλων ἐκείνων ἅτινα πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας μὲ κατέστησαν
μανιώδη. Δὲν ἠννόουν πῶς ἡδυνήθην νὰ προβῶ εἰς τὸν φόνον
ἐκείνον.

»Καὶ ἱστάμην ἔτι πρὸ τοῦ πτώματος, ἱστάμην πάντοτε, μέ-
χρις οὗ ὁ κρότος μᾶστιγος καὶ ὁ θόρυβος φορτηγοῦ ἀμάξης ἥτις
διήρχετο διὰ τοῦ δάσους μὲ ἐπανέφεραν εἰς ἑαυτόν. Ὁ τόπος τοῦ
ἐγκλήματος ἀπεῖχε μόλις ἐν τέταρτον τῆς λεύγης ἀπὸ τῆς μεγά-
λης ὁδοῦ. Ὄφειλον νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς ἀσφαλείας μου.

»Ἀνεπαίσθητως ἠφανίσθην βαθύτερον ἐν τῷ δάσει. Καθ' ὁδὸν,
ἐσκέφθην ὅτι ὁ φονευθεὶς ἄλλοτε εἶχεν ἐν ὥρολόγιον. Εἶχον ἀνάγκη
χρημάτων ἵνα φθάσω μέχρι τῶν συνόρων καὶ ὁμῶς μοὶ ἔλειπε
τὸ θάρρος νὰ ἐπανέλθω εἰς τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ νεκρός. Μὲ
ἐτρόμαζεν ἡ ἰδέα τοῦ διαβόλου καὶ ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ
Θεοῦ. Συνήθρισα ὅλην τὴν τόλμην μου· ἀποφασίσας νὰ ἀντιμε-
τωπίσω ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς κολάσεως, ἐπανῆλθον εἰς τὸ μέρος
ἐκεῖνο. Εὗρον ὅ,τι προτεδόκων, καὶ προσέτι ὀλίγα χρήματα, ὑπὲρ
τὸ ἐν τάλληρον, ἐντὸς πρασίνου βαλκαντίου. Ἦτοιμαζόμεν νὰ θέσω
ταῦτα ἐν τῷ θυλακίῳ μου, ἀλλ' αἴφνης ἐκρατήθην καὶ ἐσκέφθην.
Οὐχὶ ἐξ αἰσθημάτων αἰδούς, οὐδ' ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἐπιβαρύνω τὸ
ἐγκλημά μου διὰ τῆς κλοπῆς, ἀλλ' ἐκ πείσματος, ὡς πιστεύω,
ὠθούμενος ἔρριψα πάλιν, μακρὰν ἐμοῦ, τὸ ὥρολόγιον, καὶ ἐκ τῶν
χρημάτων ἐκράτησα τὸ ἥμισυ μόνον. Ἦθελον νὰ θεωρηθῶ ὡς προ-
σωπικὸς ἐχθρὸς τοῦ φονευθέντος, καὶ οὐχὶ ὡς κλέπτης.

»Ἦδη ἔφευγον ἐντὸς τοῦ δάσους. Ἐγνώριζον ὅτι τοῦτο ἐκτεί-
νεται τέσσερας Γερμανικὰς λεύγας πρὸς βορρᾶν καὶ ἀπολήγει εἰς
τὰ σύνορα τῆς χώρας. Μέχρι πλήρους μεσημβρίας ἔτρεχον ἀπνευ-
στί. Ἡ ταχύτης τῆς φυγῆς μου εἶχεν διασκεδάσει τὴν ἀγωνίαν

τῆς συνειδήσεώς μου· ἀλλ' ἐπανάρχετο φοβερωτέρᾳ ἐφ' ὅσον αἱ δυνάμεις μου κατεβάλλοντο. Χίλια ἀπαίσια φάσματα μοι παρουσιάζοντο καὶ μὲ ἐπληττον. ὧς ὀξέει γχειρίδιχ, εἰς τὸ στῆθος. Μεταξὺ ζωῆς πεπληρωμένης ὑπὸ τοῦ ἀκαταπύστου φόβου τοῦ θανάτου, καὶ τῆς βιαίας ἀποστερήσεως μοι εἶχεν ἤδη ἀφεθῆ ἡ φρικώδης ἐκλογὴ, καὶ ὤφειλον νὰ ἐκλέξω. Δὲν εἶχον τὸ θάρρος νὰ χωρισθῶ τοῦ κόσμου δι' αὐτοκτονίας, καὶ συγχρόνως μὲ ἐνεπίει φρίκην ἡ ἰδέα νὰ μείνω ἐν τῇ ζωῇ. Κυμαινόμενος ἐν ἀγωνίᾳ μεταξὺ τῶν ἀναποφεύκτων βασάνων τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἀβεβαίων τρόμων τῆς αἰωνιότητος, ἐπίσης ἀνίκανος νὰ ζήσω ὧς καὶ νὰ ἀποθάνω, διήλθον τὴν ἑκτὴν ὥραν τῆς φυγῆς μου, ὥραν πλήρη βασάνων τὰς ὁποίας οὐδεὶς ἄνθρωπος νὰ ἀφηγηθῇ δύναται.

»Συνελθὼν εἰς ἐμαυτὸν, καὶ ἀσυνειδήτως καταβιβάσας τὸν πῖλόν μου ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὥσπερ τοῦτο ἤθελε μὲ καταστήσει ἀγνωστον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἀψύχου φύσεως ἡκολούθου βραδέως καὶ ἀνεπαίσθητως στενὴν ἀτραπὸν ἥτις μὲ ἔφερε διὰ τοῦ σκοτεινοτέρου πυκνώματος τοῦ δάσους, ὅτε αἶρνης φωνὴ τραχεῖα καὶ ἐπιτακτικὴ ἀνεφώνησε πρὸ ἐμοῦ «Στῆθι!» Ἡ φωνὴ ἐκείνη ἦτο λίαν ἐγγὺς μου, ἀλλ' ἡ ἀφάίρεσίς μου καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ μετώπου πῖλός μου μὲ ἐμπόδιζον νὰ ἴδω περίξ μου.

Ἀνήγειρα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδον· εἶς ἄγριος ἄνθρωπος φέρων μέγα ὀξῶδες ῥόπαλον, ἤρχετο πρὸς ἐμέ. Τὸ ἀνάστημά του ἦτο ἀνάστημα γίγαντος — τοῦλάχιστον ἡ πρώτη μου ἐκπλήξις οὕτω μὲ ἔκαμε νὰ πιστεύσω — ἡ δὲ χροιά τοῦ δέρματός του εἶχε τὴν κιτρίνην τῶν μιγάδων μελανότητα, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξεῖχεν ἀπαισίως τὸ λευκὸν τοῦ πεπληνημένου ὀφθαλμοῦ του. Ἀντὶ ζώνης εἶχε χονδρὸν σχοινίον διπλωμένον περὶ τὸ πρᾶσινον βαμβακερὸν ἐνδυμάτου, καὶ ἐν αὐτῇ πλατεῖαν μάχαιραν πλησίον ἐνὸς πιστολίου. Ἡ φωνὴ ἐπανελήφθη καὶ βραχίων στιβαρὸς μὲ ἐκράτησεν ἰσχυρῶς. Ἡ φωνὴ ἀνθρώπου μοι ἐνεποίησε τρόμον, ἀλλ' ἡ θέα ἐνὸς κακούργου μοι ἔδωκε θάρρος. Ἐν ᾗ εὐρισκόμην καταστάσει εἶχον λόγους νὰ τρέμω πρὸ παντὸς τιμίου ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ πρὸ ἐνὸς ληστοῦ.

»Τίς εἶσαι;» Εἶπε τὸ φάσμα ἐκεῖνο.

»Εἰς ὁμοίός σου» ἦτο ἡ ἀπάντησίς μου, «ἐὰν πραγματικῶς εἶσαι ὁποῖος φαίνεσαι.

»Ἀπ' ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ὁδός... τί ζητεῖς ἐδῶ ;

»Διατί ἐρωτᾷς ; ἀπήντησα μετὰ πείσματος.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ παρετήρησε δις ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὥσῃ ἤθελε νὰ παραβάλῃ τὴν μορφήν μου πρὸς τὴν ἰδικήν του, καὶ τὴν ἀπάντησίν μου πρὸς τὴν μορφήν μου. «Ὅμιλεῖς βαναύσως ὡς εἰς ἐπαίτης» εἶπεν ἐπὶ τέλους.

»Πιθανόν. Χθὲς ἀκόμη ἤμην τοιοῦτος.»

Ὁ ἄνθρωπος ἐγέλασε. «Ἡδύνατό τις νὰ δοκισθῇ περὶ αὐτοῦ.» ἀνέκραξε. «Καὶ τώρα ἀκόμη δὲν θὰ ἤξιζες διὰ καλλίτερόν τι.»

»Λοιπὸν διὰ τι χειρότερον» εἶπον καὶ ἠθέλησα νὰ προχωρήσω.

»Βραδύτερον, φίλε. Τί σὲ διώκει οὕτω; Τί ἔχεις νὰ χάσης ;»

Ἐσκέφθην ἐπὶ μίαν στιγμὴν. Δὲν ἤξεύρω πῶς μοι ἦλθεν ἐπὶ τῆς γλώσσης καὶ εἶπον βραδέως «ἡ ζωὴ εἶναι βραχεῖα, ἀλλ' ἡ κόλασις διαρκεῖ αἰωνίως.»

Μὲ ἠτένισεν ἀσκαρδαμυκτί. «Κατηραμένος νὰ ᾔμῃ, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ἂν, καθ' ὁδόν, δὲν προσέκρουσες ἐπ' ἀγρόνης τινός.»

»Καὶ τοῦτο πιθανὸν εἶναι νὰ συμβῇ. Λοιπόν, καλὴν ἐντάμωσιν σύντροφε !»

»Ἄς ᾔναι σύντροφε !» ἀνέκραξε, ἐνῶ συγχρόνως ἐξήγαγε φιάλην ἐκ κασισιτέρου ἀπὸ τοῦ κυνηγετικοῦ σάκου του, ἐρρόφησε γενναίως, καὶ κατόπιν μοι ἔτεινε αὐτήν. Ὁ δρόμος καὶ ἡ ἀγωνία εἰχον ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις μου, καὶ διαρκούσης τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἡμέρας οὐδὲν εἶχε τεθῇ ἐπὶ τῶν χειλέων μου. Ἐροδοῦμένη ἦδη ὅτι θὰ ἀποθάνω τῆς πείνης ἐν τῷ δάσει ἐκείνῳ ὅπου ἐπὶ τρεῖς, εἰς τὰ πέρυξ λεύγας δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐλπίσω ἀναψυχὴν τινα. Δύναται τις νὰ κρίνῃ πόσον εὐχαρίστως ἐδέχθην τὴν προσφερομένην μοι ὑγιειάν. Νέα δύνάμεις ἐχύθη, μετὰ τοῦ ἀναψυκτικοῦ ἐκείνου ποτοῦ, εἰς τὰ μέλη μου, καὶ νέον θάρρος εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐλπίς, καὶ ἔρως πρὸς τὴν ζωὴν. Ἠρχισα νὰ πιστεύω ὅτι δὲν ἤμην ἀκόμη ἐντελῶς ἄθλιος. Τόσην δύνάμιν εἶχε τὸ ἐνεργητικὸν ἐκεῖνο ποτόν. Ναι, τὸ ὁμολογῶ, ἡ κατὰστασίς μου προσήγγιζε πάλιν πρὸς τὴν εὐτυχῇ, διότι, ἐπὶ τέλους, μετὰ χιλιάς ἐξαπατηθεί-

σας ἐλπίδας, εὖρον μίαν ὑπαρξίν ἣτις μοι ὁμοίαζε. Ἐν ἧ καταστάσει εἶχον φθίσει, καὶ μετ' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τῆς κολάσεως ἡδυνάμην νὰ συμπίω, ἵνα ἔχω ἓνα ἐμπεπιστευμένον.

»Ο ἄνθρωπος ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς χλόης, καὶ ἐγὼ τὸν ἐμιμήθην.

»Τὸ ποτόν σου μὲ εὐηρέστησε» τῷ εἶπον· «Πρέπει νὰ γνωρισθῶμεν.»

Ἐκαμε πῦρ, καὶ ἤναψε τὴν πίπαν του.

»Μετέρχεςαι πρὸ πολλοῦ τὸ ἐπάγγελμα ;»

Με παρετήρησεν ἀπλανῶς. «Τί θέλεις νὰ εἴπῃς ;»

«Ὑπῆρξε συχνὰ αἵμακτῆρόν ;» καὶ ἐξήγαγον τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς ζώνης του.

Τίς εἶσαι ; εἶπεν ἔντρομος, καὶ ἔρριψε τὴν πίπαν του.

«Εἶς δολοφόνος, ὡς σὺ - ἀλλ' ὅμως ἀρχάριος.»

«Μὲ ἡτένισε πάλιν, καὶ ἀνέλαβε τὴν πίπαν του.

«Εἶναι ἐδῶ ἡ πατρίς σου ;» εἶπεν ἐπὶ τέλους.

»Τρεῖς λεύγας μακράν. Εἶμαι ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἥλιου εἰς τὸ Α. . . ., ἐὰν ἤκουσες ποτὲ περὶ ἐμοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος ἀνεπῆδῃσεν, ὡς δαιμονίων. «Ὁ θηρευτὴς Βόλ ;» ἀνέκραξε βιαίως.

»Καλῶς ἤλθες, σύντροφε, καλῶς ἤλθες ! » ἀνεφώνησε, τινάσσων μοι ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας. «Εἶναι εὐτύχημα ὅτι σὲ ἔχω πλῆσιόν μου ξενοδόχε τοῦ Ἥλιου ! Πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἐτῶν σκέπτομαι νὰ σὲ ἀποκτήσω. Σὲ γνωρίζω καλῶς. Ἡεὐρώ τὰ πάντα. Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἤλπισα ἐπὶ σέ.» «Ἡλπυτες ἐπ' ἐμέ; πρὸς τίνα λοιπόν σκοπόν ;»

»Ὅλη ἡ χώρα γνωρίζει τὸ ὄνομά σου. Ἐχεις ἐχθρούς, εἰς αὐλικὸς σὲ κατεδίωξε, Βόλφ ! Σὲ κατέστρεψαν, ἐφέρθησαν ἀνιλεῶς πρὸς σέ.»

»Ὁ ἄνθρωπος ἐξήφθη — « Διότι ἐφόνευσας ἐν ζεῦγος χοίρων τοὺς ὁποίους ὁ ἡγεμὼν ἔχει νὰ βόσκωσιν εἰς τοὺς ἀγρούς μας καὶ εἰς τὰς πεδιάδας μας, σὲ ἔκλεισαν, ἐπὶ ἔτη, εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐν τῷ φρουρίῳ, σοὶ ἀφῆρπασαν τὴν οἰκίαν καὶ τὸ ξενοδοχεῖόν σου, σὲ κατέστησαν ἐπαίτην. Ἐφθάσαμεν λοιπόν, ἕως ἐκεῖ ἀδελφέ, ὥστε εἰς ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀξίζη πλειότερον ἐνὸς λαγωοῦ ; Δὲν εἶ-

μεθα ἀνώτεροι τοῦ κτήνους; Καὶ εἷς ἀνὴρ, ὡς σύ, ἡδύνατο νὰ τὸ ὑπομείνῃ;»

Ἡδυνάμην νὰ τὸ μεταβάλλω ;»

»Αὐτὸ θὰ τὸ ἴδωμεν τώρα. Ἀλλ' εἰπέ μοι, πόθεν λοιπὸν ἔρχεσαι ἤδη, καὶ τί σχεδιάζεις κατὰ νοῦν;»

Τῷ διηγήτην ἔλην τὴν ἱστορίαν μου. Ὁ ἄνθρωπος χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὸ τέλος, ἀνεπήδησε μετὰ φειδράς ἀνυπομονησίας, καὶ μὲ ἔσυρε κατόπιν του. «Ἐλθέ, ἀδελφὲ ξενοδόχε τοῦ Ἥλιου,» εἶπεν, εἶσαι ἤδη ὥριμος, ἤδη σὲ ἔχω ὡς σὲ ἐχρειάζομην. Θὰ προσκλήσω δόξαν, διὰ σοῦ, ἀκολουθεῖ με!»

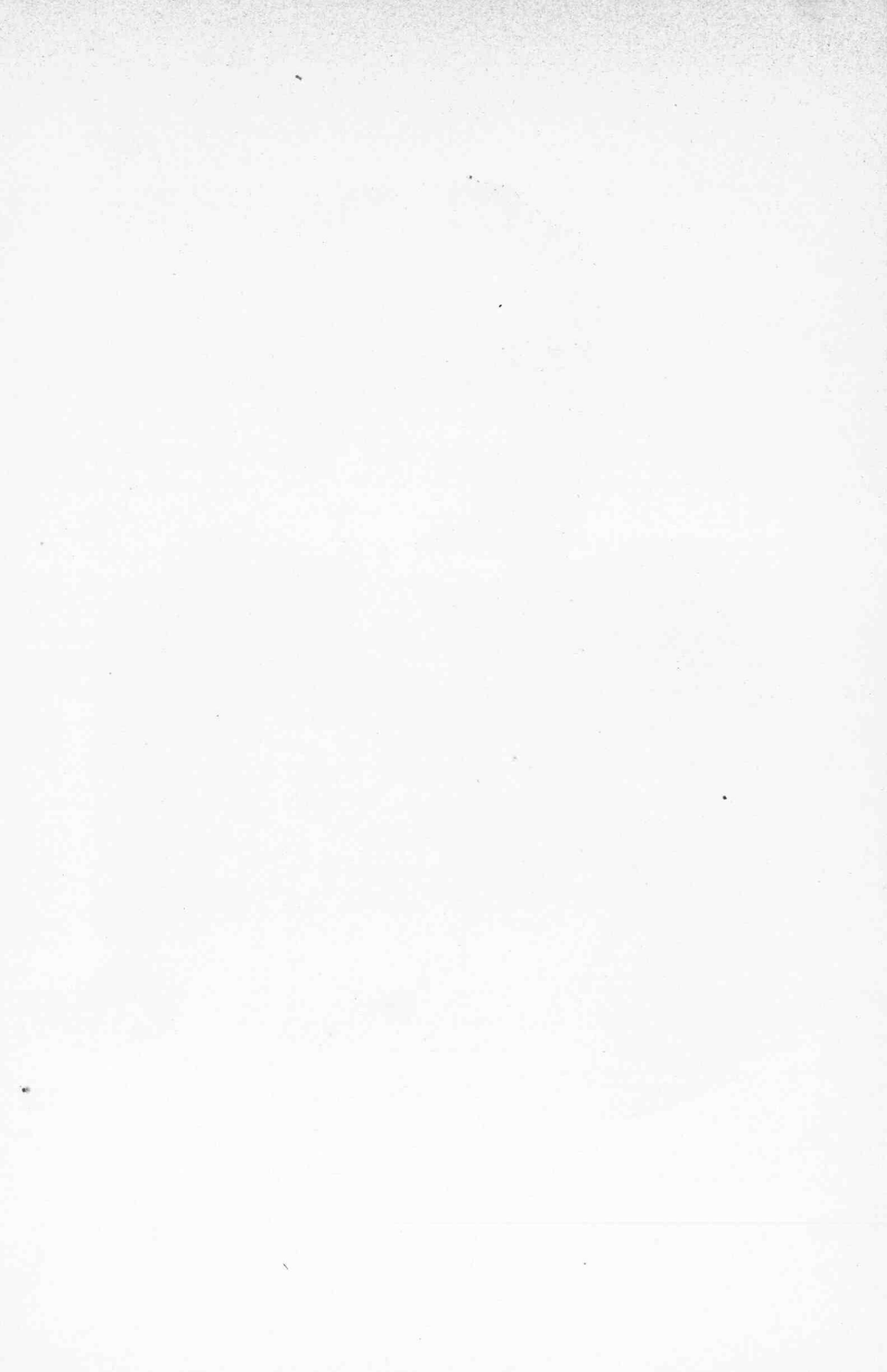
»Ποῦ θέλεις νὰ μὲ ὀδηγήσῃς;»

» Μὴ ἐρωτᾷς πολλὰ. Ἀκολουθεῖ.» Καὶ μὲ ἔσυρε διὰ τῆς βίας.

»Ἐπροχωρήσαμεν ἐν τέταρτον τῆς λεύγης. Τὸ δάσος ἐγένετο βαθμηδὸν μᾶλλον ἀπόκρημνον, δυσδιάβατον καὶ ἀγριώτερον, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἐπρόφερε, οὐδὲ λέξιν, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους τὴ σύριγμα τοῦ ὀδηγοῦ μου μὲ ἐξήγειρε τοῦ βεμβασμοῦ μου. Ἡγεῖρα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδον ἱστάμεθα πρὸ τοῦ ἀποτόμου κρημνοῦ ἐνὸς βράχου, ὅστις ἀπέληγεν εἰς βαθὺν βάρανθρον. Δεύτερον σύριγμα ἀνταπεκρίθη ἐκ τῶν ἐγκάτων τοῦ βράχου, καὶ μία κλίμαξ ἀνῆλθεν, ὡς ἀφ' ἐαυτῆς, ἐκ τοῦ βάθους. Ὁ ὀδηγός μου ἐπήδησε πρῶτον ἐπ' αὐτῆς, καὶ μοὶ ἐφώναζε νὰ περιμένω, ἕως οὗ ἐπανέλθῃ. Πρέπει νὰ δέσω πρῶτον τὸν κύνά, προσέθεσεν, εἶται ξένος ἐδῶ, καὶ ἡδύνατο νὰ σὲ κατασπαράξῃ. Καὶ κατήλθεν ἀμέσως. Ἡδὴ ἱστάμην μόνος πρὸ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἐγνώριζον καλῶς ὅτι ἤμην μόνος. Ἡ ἀπερισκεψία τοῦ ὀδηγοῦ μου δὲν διέφυγε τὴν προσοχήν μου. Γενναῖα ἀπόφασις ἐχρειάζετο μόνον ἵνα ἀνασύρω τὴν κλίμακα, καὶ οὕτω ἤμην ἐλεύθερος, ἡ δὲ φυγή μου ἐξησφαλισμένη. Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἐσκέφθην. Εἶδον ἐν τῷ βαράθρῳ τὸ ὅποιον ἔμελλε νὰ μὲ δεχθῇ· μοὶ ἀνεπέλαι ἀμυδρῶς τὴν ἄβυσσον τῆς κολάσεως ἐν τῇ ὁποίᾳ οὐδεμία πλέον ὑπολείπεται σωτηρία. Ἠρχισα νὰ φρικίσῃ πρὸ τῆς ὁδοῦ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ ἀκολουθήσω μόνον μία ταχεῖα φυγή ἡδύνατο νὰ μὲ σώσῃ. Ἀποφασίζω αὐτὴν—ἐκτείνω ἤδη τὸν βραχίονά πρὸς τὴν κλίμακα—ἀλλ' αἴφνης φωνὴ βροντώδης περιβάλλει τὴν ἀκοήν μου, ὡς γέλως σαρκαστικὸς τῆς κολάσεως. «Τί

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΛΑΣΕΛΕΪ

φριβεῖται νὰ χάσῃ εἰς δολοφόνος; «—καὶ ὁ βραχίων μου καταπίπτει παράλυτος. Τετέλεσται δι' ἐμέ, ὁ χρόνος τῆς μετανόιας παρῆλθε, ὁ ὑπ' ἐμοῦ τελεσθεὶς φόνος ἠγείρετο ὀπισθέν μου, ὡς βράχος, καὶ ἀπεκώλυε διὰ παντὸς τὴν ὀπισθοχώρησίν μου. Συγχρόνως ὁ ὀδηγός μου ἀνεφάνη καὶ μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ὤφειλον νὰ κατέλθω. Δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ ἐκλέξω, καὶ κατέβην ἐπὶ τῆς κλίμακος.

«Μόλις ἐπροχωρήσαμεν ὀλίγα βήματα ὑπὸ τὸν βράχον, εὗρεῖα ἔκτασις, ἐν τῷ βυθῷ, καὶ καλύβαι τινὲς ἐφάνησαν. Ἐν τῷ μέσῳ τούτων ὑπῆρχες στρογγύλη πρασιὰ ἐφ' ἧς ἐκάθηντο δέκα ὀκτὼ ἢ εἴκοσιν ἄνθρωποι περίξ μιᾶς πυρᾶς. «Ἴδού, σύντροφοι,» εἶπεν ὁ ὀδηγός μου καὶ μὲ ἐτοποθέτησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου. »Ἴδού ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἡλίου, ὑποδεχθῆτέ τον. » Ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἡλίου!» ἀνεφώνησαν ὅλοι συγχρόνως, καὶ ὅλοι ἠγέρθησαν, καὶ συνωθοῦντο περὶ ἐμέ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω; Ἡ χαρὰ ἦτον ἀνυπόκριτος καὶ ἐγκάρδιος. Ἐμπιστοσύνη καὶ σεβασμὸς ἀνέλαμψαν ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων· ὁ εἰς μοὶ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα, ὁ ἕτερος μὲ ἔσυρεν ἐμπιστευτικῶς ἐκ τοῦ ἐνδύματος, ἡ ὅλη σκηνὴ παρίστα τὴν ἐπάνοδον ἀρχαίου καὶ πολυτίμου γνωρίμου. Ἡ ἔλευσίς μου εἶχε διακόψει τὸ γεῦμα, τὸ ὁποῖον μόλις εἶχεν ἀρχίσει. Τὸ ἐξηκολούθησαν καὶ μὲ ἠνάγκασαν νὰ πῶ μετ' αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἐλεύσεώς μου. Κυνήγιον παντὸς εἶδους ἀπετέλει τὸ γεῦμα, καὶ ἡ φιάλη τοῦ οἴνου μετέβαινε ἀκούραστος ἀπὸ γείτονος εἰς γείτονα. Εὐζωῖα καὶ ὁμόνοια ἐφαίνετο ἐμφυχοῦσα ὅλην τὴν συμμορίαν, καὶ οἱ πάντες ἡμιλλῶντο, νὰ μοὶ δεῖξωσι τὴν ἀχαλίνωτον χαρὰν των.

«Μὲ ἐτοποθέτησαν μεταξὺ δύο γυναικῶν, ἔνθα ἦτο ἡ τιμητικὴ θέσις τῆς τραπέζης. Ἐπερίμενον νὰ ἴδω τὰ ἐξαμβλώματα τοῦ φύλου των, ἀλλὰ πόσον μεγάλη ἦτον ἡ ἐκπληξίς μου, ὅτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰσχροῦς ἐκείνης συμμορίας ἀνεκάλυψα τὰς ὠραιοτέρας γυναικείας μορφὰς ἐξ ὧων ποτὲ διῆλθον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἡ Μαργαρίτα, ἡ πρεσβυτέρα καὶ ὠραιοτέρα ἐπωνομάζετο παρθένος καὶ ἐφαίνετο μόλις εἴκοσι πέντε ἐτῶν. Ὡμίλει πολὺ ἀναιδῶς, καὶ αἱ χειρονομίαι τῆς ἔλεγον ἀκόμη πλειότερα. Ἡ Μαρία,

ἡ νεωτέρα, ἦτο ὕπανδρος, ἀλλ' εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸν ἄνδρα της ὅστις ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν κακῶς. Εἶχε λεπτοτέρους τρόπους, ἀλλ' ἦτο ὠχρὰ καὶ ἀσθενής, καὶ ἐπροξένει ὀλιγωτέραν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ ἡ φλογερὰ γείτων της. Καὶ αἱ δύο γυναῖκες ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλας ἵνα ἐξεγείρωσι τοὺς πόθους μου. Ἡ ὠραία Μαργαρίτα πρὸς ἐσπέρην νὰ καταβάλλῃ τὴν συστολήν μου δι' ἀναιδῶν ἀστεισμῶν, ἀλλὰ τὸ ὅλον της μοὶ ἐπροξένει ἀηδίαν, καὶ ἡ καρδιά μου προσηλώθη διὰ παντός, εἰς τὴν δειλὴν Μαρίαν.

«Βλέπεις, ἀδελφέ» ἤρχισε λέγων ὁ ἄνθρωπος ὅστις μὲ εἶχεν ὀδηγήσει ἐκεῖ, «βλέπεις πῶς ζῶμεν, ἐν ἀγάπῃ. καὶ ἐκάστη ἡμέρα εἶναι ὁμοία τῇ σημερινῇ. Δὲν εἶναι ἀληθές, σύντροφοι;

»Ἐκάστη ἡμέρα εἶναι ὡς ἡ σημερινή,» ἐπανέλαθεν ὅλη ἡ συμμορία.

»Ἄν λοιπὸν δύνασαι νὰ ἀποφασίσῃς νὰ εὐχαριστήσῃς εἰς τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ βίου μας, ἀσπασθήτῃ αὐτὸν, καὶ ἔσο ἀρχηγός μας. Μέχρι τοῦδε ἤμην ἐγώ· ἀλλὰ θὰ ὑποχωρήσω εἰς σέ. Εἴθε εὐχαριστημένοι σύντροφοι;

»Ἐν φαιδρὸν «Ναί» ἀπεκρίθη ἐξ ὅλων τῶν στομάτων.

»Ἡ κεφαλὴ μου ἐφλέγετο, ὁ ἐγκέφαλός μου ἦτο νευρακρωμένος, τὸ αἶμά μου ἔβραζεν ἐκ τῆς μέθης καὶ τοῦ πόθου.

»Ὁ κόσμος μὲ εἶχεν ἀποβάλλει ὡς μισρὸν—ἐνταῦθα εὗρον ἀδελφικὴν δεξίωσιν, εὐζῶν, καὶ τιμὴν. Οἶανδῆποτε καὶ ἂν ἔκαμνον ἐκλογὴν, μὲ ἀνέμεναν ὁ θάνατος· ἀλλ' ἐνταῦθα τοῦλάχιστον ἡδυνάμην νὰ πωλήσω, εἰς ἀνωτέραν τιμὴν, τὴν ζωὴν μου. Ἡγάπων μανιωδῶς τὴν ἡδονήν· τὸ ἕτερον φύλον μὲ εἶχε, μέχρι τοῦδε, περιφρονήσει. Ἐνταῦθα μὲ ἀνέμενον εὖνοια καὶ ἀχαλίνωτοι ἀπολαύσεις. Ἡ ἀπόφασίς μου ἐγένετο εὐκόλως. »Μένω πλησίόν σας, σύντροφοι· ἀνεφώνησα μετὰ σταθερότητος καὶ ἐπροχώρησα ἐν τῷ μέσῳ τῆς συμμορίας· »μένω πλησίόν σας» ἀνεφώνησα ἐκ δευτέρου, »ἐὰν μοὶ παραχωρήσῃτε τὴν ὠραίαν μου γείτονα! — «Ὅλοι συμφώνησαν νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν ἐπιθυμίαν μου, ἤμην ὁ ἀνεγνωρισμένος κύριος μιᾶς π... καὶ ὁ ἀρχηγὸς μιᾶς ἱληστρικῆς συμμορίας.»

Τὴν συνέχειαν τῆς ἱστορίας παρέρχομαι ἐν σιγῇ· ὅ,τι αὕτη πε-

ριέχει φρικῶδες μόνον, οὐδὲν ἔχει τὸ διδακτικὸν διὰ τὸν ἀναγνώστην. Εἴς δυστυχίης, ὅστις ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου τῆς καταπτώσεως, ἡδύνατο πλεον νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἑαυτὸν πᾶν ὅ,τι ἐξεγείρει τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν — ἀλλὰ δεύτερον φόνον δὲν ἐξετέλεσεν, ὥς ὁ ἴδιος ἐν τῇ βασάνῳ ἐμαρτύρησε.

Ἡ φήμη τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἐν βραχεὶ, διεδόθη καθ' ἅπαν τὴν ἐπαρχίαν. Αἱ ἐξοχικαὶ ὁδοὶ δὲν ἦσαν ἀσφαλεῖς, νυκτεριναὶ κλοπαὶ ἀνησύχουν τοὺς πολίτας, τὸ ὄνομα τοῦ ξενοδόχου τοῦ Ἡλίου ἐγένετο ὁ τρόμος τῶν χωρικῶν, ἡ δὲ δικαιοσύνη τὸν ἀνεζήτει, καὶ ἀμοιβὴ ὠρίσθη διὰ τὴν κεφαλὴν του. Ἦτον ἀρκούντως εὐτυχίης ὥστε πᾶσαν ἀπόπειραν κατὰ τῆς ἐλευθερίας του νὰ ματαιόνη, καὶ ἀρκούντως ἐπιτήδειος ὥστε τὴν δεισιδαιμονίαν τῶν εὐπίστων χωρικῶν πρὸς ἰδίαν ἀσφάλειαν νὰ χρησιμοποιήσῃ. Οἱ συνεργοὶ του ὤφειλον νὰ διαδίδωσιν ὅτι εἶχε συνάψει συμμαχίαν μετὰ τοῦ διαβόλου καὶ ὅτι ἡδύνατο νὰ θαυματουργῇ. Τὸ διαμῆρισμα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐνήργει, δὲν ἀνῆκε τότε, ὥς ἦδη, εἰς τὴν πεφωτισμένην Γερμανίαν· ἐπίστευον τὴν διάδοσιν ταύτην καὶ οὕτω τὸ πρόσωπόν του ἦτο ἐξησφαλισμένον. Οὐδεὶς ἐδείκνυε διάθεσιν νὰ συναντηθῇ μὲ τὸν κινδυνώδη ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ὁ διάβολος ἐξυπηρέτει.

Ἐπὶ ἐν ἡδῆ ἔτος μετῆρχετο τὸ θλιβερὸν ἐπάγγελμα, ὅτε ἤρχισε νὰ τῷ καθίσταται ἀφόρητον. Ἡ συμμορία ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐτέθη, δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς λαμπράς προσδοκίας του. Τὸ ἀπατηλὸν ἐξωτερικὸν τὸν εἶχε θαμβώσει, ἐν τῇ ζάλῃ τοῦ οἴνου· ἡδῆ παρετῆρει μετὰ τρόμου πόσον φρικῶδῶς ἠπατήθη. Πεῖνα καὶ ἔνδεια ἀντικατέστησαν τὴν ἀφθονίαν διὰ τῆς ὁποίας τὸν ἐβαυκάλησαν· συγχάνεις ὤφειλε νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ζωὴν του, χάριν ἐνὸς γεύματος τὸ ὁποῖον μόλις ἤρκει νὰ τὸν προφυλάξῃ τῆς πείνης. Ἡ εἰκὼν τῆς ἀδελφικῆς ἐκείνης συμπονοίας ἐξηφανίσθη φθόνος, δυσπιστία καὶ ζηλοτυπία ἐμάχοντο ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ἀτίμου ἐκείνης συμμορίας. Ἡ δικαιοσύνη εἶχεν ὑποσχεθῇ ἀμοιβὴν δι' ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τὸν παραδώσει ζῶντα, καὶ ἂν οὗτος ἦτο συνέννοχός του, προσέτι πνηγυρικὴν ἀμνηστίαν — ἰσχυρὸς πειρασμός διὰ τὰ σκύβαλα τῆς γῆς! Ὁ δυστυχὴς ἐγνώριζε τὸν κίνδυνον

νον ὃν διέτρεχεν. Ἡ χρηστότης ἐκείνων, οἵτινες ἐπρόδωκαν ἀνθρώπους καὶ Θεὸν, ἦτο κακὴ ἐγγύησις περὶ τῆς ζωῆς του. Ὁ ὕπνος του ἔκτοτε ἐξηφανίσθη· τὸ ἀπ᾿αίσιον φάσμα τῆς ὑποψίας τὸν κατεδίωκεν, ὅπου κατέφευγε, τὸν ἐβασάνιζεν ἐν τῇ ἀγρυπνίᾳ του, κατεκλίνετο παρ' αὐτῷ, ἐν τῷ ὕπνῳ του, καὶ τὸν ἐτρόμαζε διὰ φρικωδῶν ὀνείρων. Ἡ βωβασθεῖσα συνείδησίς του ἀνέκτισε πάλιν τὴν φωνήν της, καὶ ἡ κοιμωμένη ἔχιδνα τῆς μετανοίας ἐξηγέρθη ἐν τῇ γενικῇ ἐκείνῃ τρικυμίᾳ τοῦ στήθους του. Ὅλον τὸ μῖσός του κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἔστρεψεν ἤδη τὴν φοβεράν αἰχμὴν του κατ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ἐσυγχώρει ὅλον τὸν κόσμον, καὶ δὲν εὐρίσκειν ἄλλον, εἰμὴ ἑαυτὸν, νὰ καταρᾶται.

Ἡ κακία ἔπαυσε πλέον τὴν πρὸς τὸν ἀτυχῇ διδασκὴν της· τὸ φύσει ἀγαθὸν πνεῦμά του ὑπερενίκησε τὴν θλιβεράν του ἀπάτην. Ἡσθάνετο ἤδη πόσον βαθέως εἶχε καταπέσει, καὶ ἡρεμωτέρα μελαγχολία ἀντικατέστησε τὴν μανιώδη ἀπελπισίαν του. Ἐπόθει μετὰ δακρύων τὴν ἐπάνοδον τοῦ παρελθόντος του· ἦτο ἤδη βέβαιος ὅτι ἄλλως ἤθελεν ἐπαναρχίσει αὐτό. ἤρχισε νὰ ἐλπίζῃ ὅτι τῷ ἐπετρέπετο ἀκόμη νὰ γίνῃ τίμιος, διότι ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῷ, ὅτι ἠδύνατο. Ἐν τῇ ὑψίστῃ κορυφῇ τῆς ἐξαχρειώσεώς του εὐρίσκετο ἐγγύτερον πρὸς τὸ ἀγαθὸν, παρ' ὅσον ἴσως κατὰ τὸ πρῶτον του πταῖσμα.

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν ἐξεργάγη ὁ τριακονταετὴς πόλεμος, καὶ ἡ κατὰτάξις στρατιωτῶν ἐγένετο δραστηρίως. Ὁ ἀτυχὴς ἠντλησεν ἐλπίδας ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα του, τὴν ὁποίαν, ἐν περιλήψει, παρθέτω ᾤδε.

«Ἄν ἡ ἡγεμονικὴ σας εὐμένεια δὲν αἰσθάνεται ἀποστροφὴν νὰ καταβῇ μέχρι· ἐμοῦ, ἂν ἐγκληματίαι τοῦ εἵδους μου δὲν ἦναι ἀνάξιοι· τῆς εὐσπλαγχνίας σας, δότε μοι ἀκρόασιν, ὑψηλότατε κούριε ! Εἴμαι φονεὺς καὶ κλέπτης, ὁ νόμος μὲ καταδικάζει εἰς θάνατον, ἡ δικαιοσύνη μὲ ἀναζητεῖ—καὶ ἐγὼ προσφέρομαι ἔκουσίως νὰ παρουσιασθῶ. Ἀλλὰ φέρω συγχρόνως παράδοξον παράκλησιν πρὸ τοῦ θρόνου σας. Ἀποστρέφομαι τὴν ζωὴν μου καὶ δὲν φοβοῦμαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ φοβερόν μοι εἶναι νὰ

» ἀποθάνω χωρὶς νὰ ζήσω. Ἐπεθύμουν νὰ ζήσω ὅπως ἐπανορθώσω
 ἐν μέρος τοῦ παρελθόντος· μοι ἐπεθύμουν νὰ ζήσω ὅπως ἐξιλεώσω
 » τὴν πολιτείαν τὴν ὁποῖαν προσέβαλον. Ἡ τιμωρία μου θέλει
 » εἶσθαι παράδειγμα διὰ τὸ πλῆθος, ἀλλ' οὐδεμίαν θὰ φέρῃ ἐπα-
 » νόρθωσιν τῶν πράξεών μου. Μισῶ τὴν κακουργίαν καὶ φέρομαι
 » θερμῶς πρὸς τὴν χρηστότητα καὶ τὴν ἀρετὴν. Ἐπέδειξα ἰδιότη-
 » τας ἱκανὰς νὰ μὲ καταστήσωσι φοβερὸν τῇ πατρίδι μου, ἐλπίζω
 » ὅτι μοι ὑπελείφθησαν εἰσέτι τινὲς ἱκαναὶ νὰ μὲ καταστήσωσι
 » χρήσιμον αὐτῇ.

» Ἡξεύρω ὅτι ἡ αἵτησίς μου εἶναι πρωτοφανής. Ἡ ζωὴ μου δὲν
 » μοι ἀνήκει πλέον, καὶ δὲν μοι ἀρμόζει νὰ ἔρχωμαι εἰς διαπραγμα-
 » τεύσεις μετὰ τῆς δικαιοσύνης. Ἀλλὰ δὲν ἐμφανίζομαι ἀλυσίδε-
 » τος ἐνώπιον ὕμνων — εἶμαι ἀκόμη ἐλεύθερος; — καὶ ὁ φόβος τὸ ἐλά-
 » χιστον ἔχει μέρος ἐν τῇ παρακλήσει μου.

» Ὑπὲρ χάριτος ἱκετεύω. Ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης δὲν τολμῶ
 » πλέον νὰ προβάλω ἀξιώσιν καὶ ἂν ἀκόμη εἶχον τοιαύτην τινα.
 » — Μοὶ ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ ὑπομνήσω τι εἰς τὸν δικαστὴν μου.
 » Ἡ χρονολογία τῶν ἐγκλημάτων μου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δικαστι-
 » κῆς ἀποφάσεως, ἥτις μὲ ἀπεστέρησε, διὰ παντός, τῆς τιμῆς μου.
 » Ἐάν τότε πλειοτέρα μοι ἐχορηγεῖτο ἐπιείκεια, ἴσως δὲν ἤθελον
 » ἥδη ἔχει ἀνάγκην χάριτος.

» Ἀντικαταστήσατε διὰ τῆς χάριτος τὴν δικαιοσύνην, ᾧ ἡγε-
 μών μου. Ἄν ἡ ἡγεμονικὴ σας ἰσχὺς δύναται νὰ ἐξιλεώσῃ ὑπὲρ
 ἐμοῦ τὸν νόμον, χαρίσατέ μοι τὴν ζωὴν. Εἰς τὸ ἐξῆς αὕτη θὰ
 ἀφιερωθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας. Ἐάν δύνασθε, τοῦτο, γνωστο-
 ποιήσατέ μοι διὰ τῶν δημοσίων φύλλων, καὶ πεποιοῦς ἐπὶ τὸν
 ἡγεμονικόν σας λόγον θὰ παρουσιασθῶ εἰς τὴν πρωτεύουσιν. Ἄν
 ἄλλως· περὶ ἐμοῦ ἀποφασίσητε, τότε ἅς πράξῃ ἡ δικαιοσύνη τὸ
 ἔργον τῆς, καὶ ἐγὼ θὰ πράξω τὸ ἰδικόν μου.»

Ἡ ἱκετευτικὴ αὕτη ἐπιστολὴ ἔμεινεν ἄνευ ἀπαντήσεως, ὥς
 καὶ μία δευτέρα, καὶ μία τρίτη ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἱκετεύων ἐζήτη-
 θέσιν ἱππέως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Ἡ ἐλπίς του περὶ
 συγγνώμης ἀπεσβέσθη ἐντελῶς, καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ ἐκτὸς
 τῆς χώρας καὶ ἀποθάνῃ, ὥς γενναῖος στρατιώτης, ἐν τῇ ὑπηρε-

σίᾳ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας. Διέφυγεν εὐτυχῶς τὴν συμμορίαν του, καὶ ἐπεχείρησε τὸ ταξίδιον τοῦτο. Ἡ ὁδὸς τὸν ἔφερε διὰ μικρᾶς ἐξοχικῆς πόλεως ὅπου ἔμελλε νὰ διανυκτερεύσῃ. Ὁλίγῳ πρότερον εἶχον ἔλθει, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, αὐστηραὶ διαταγαὶ περὶ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως παντὸς διαβαίνοντος ὁδοιπόρου, διότι ὁ ἡγεμὼν, αὐτοκρατορικὸς πρίγγηψ ὢν, εἶχε λάβει μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Τοιαύτην διαταγὴν εἶχε καὶ ὁ πυλωρὸς τοῦ πολυχνίου ἐκείνου, ὅστις ἐκάθητο ἐπὶ μιᾷ ἑδρᾷ πρὸ τῆς πύλης, ὅτε ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἡλίου ἔφθασεν ἑφιππος. Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἶχέ τι τὸ κομικόν, καὶ συνάμα τι τὸ φοβερόν καὶ ἄγριον. Ὁ κάτισχνος ἵππος, τὸν ὁποῖον ἵππευε, καὶ ἡ γελοία ἐκλογὴ τῶν ἐνδυμάτων του, ἐν τῇ ὁποίᾳ πιθονῶς οὐχὶ τόσον ἡ καλκισθησία του ὅσον ἡ διάφορος χρονολογία τῶν κλοπῶν του εἶχε συντελέσει, εὕρισκοντο εἰς λίαν παράδοξον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μορφήν του ἐπὶ τῆς ὁποίας τόσον πολλὰ μαινόμενα πάθη ἔκειντο διεσπαρμένα, ὡς πτώματα ἡκρωτηριασμένα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ὁ πυλωρὸς ἔμεινεν ἐκπληκτος πρὸ τῆς θέας τοῦ παραδόξου τούτου ὁδοιπόρου. Ἐγήρασαν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐκείνῃ, καὶ πεῖρα τεσσαράκοντα ἐτῶν τὸν εἶχε καταστήσει ἀλάνθαστον φυσιογνώμονα παντὸς τυχοδιώκτου. Τὸ ὧς ἰέρεκκος βιέμματα τοῦ ἐξιχνιαστοῦ τούτου καὶ ἤδη δὲν ἠπατήθη. Ἀπέκλεισεν ἀμέσως τὴν εἴσοδον, καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἵππέως τὸ διαβατήριόν του, ἐνῶ συγχρόνως ἐκράτει τὸν χαλινόν του. Ὁ Βόλφ ἦτο προητοιμασμένος διὰ τὴν περίστασιν ταύτην, καὶ ἔφερε τῳόντι μεθ' ἑαυτοῦ ἐν διαβατήριον τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀφαιρέσει παρ' ἐνὸς ληστευθέντος ἐμπόρου. Ἀλλ' ἡ μοναδικὴ αὕτη μαρτυρία δὲν ἤρκει νὰ διεψεύσῃ τεσσαράκοντα ἐτῶν πείραν, καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν πυλωρὸν εἰς ἀνάκλησιν τοῦ χρησιμοῦ του. Οὗτος ἐπίστευε πλειότερον τοὺς ἰδίους του ὀφθαλμοὺς ἢ τὸ χαρτίον ἐκεῖνο, καὶ ὁ Βόλφ ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ δικαστήριον.

Ὁ ἀνώτερος τοῦ τόπου δικαστῆς ἐζήτησε τὸ διαβατήριον καὶ εὔρεν αὐτὸ ἐν τάξει. Οὗτος ἠγάπα, καθ' ὑπερβολὴν, νὰ μανθάνῃ εἰδήσεις, καὶ ἰδίως, πλησίον μιᾶς φιάλης, νὰ φλυαρῇ περὶ τῶν

έων τῆς ἡμέρας. Τὸ διαβατήριον ἔλεγεν, ὅτι ὁ κάτοχός του ἤρχετο ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν ἐχθρικῶν χωρῶν, ὅπου ἦτο τὸ θέατρον τοῦ πολέμου. Ἐλπίζων νὰ πορισθῇ ἰδιαιτέρας πληροφορίας παρὰ τοῦ ξένου, ἀπέστειλεν ἓνα γραμματέα, μετὰ τοῦ διαβατηρίου, ἵνα τὸν προσκαλέσῃ νὰ συμπίωσι μίαν φιάλην οἴνου.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἡλίου ἴστατο πρὸ τοῦ δικαστηρίου. Τὸ γελοῖον τοῦ θεάματος, συνήθροισε περὶ αὐτὸν, σωρηδὸν, τὸ πλῆθος τῆς κωμοπόλεως. Ψιθυρίζουσιν ὁ εἰς εἰς τὸ οὗς τοῦ ἄλλου, καὶ δεικνύουσιν ἀλληλοδιχδόχως τὸν ἵππον καὶ τὸν ἱππέα. Ὁ ἐμπαιγμὸς τοῦ πλῆθους φθάνει, ἐπὶ τέλους, εἰς ἰσχυρὸν θόρυβον. Δυστυχῶς ὁ ἵππος τὸν ὁποῖον ἤδη ἅπαντες διὰ τοῦ δακτύλου ἐδείκνυν ἦτο κλοπιμαῖος· ὑποπτεύει ὅτι ἡ περιγραφή τοῦ ἵππου τούτου ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἐντάλματι τῆς συλλήψεώς του καὶ ὅτι ἀνεγνωρίσθη. Ἡ ἀπροσδόκητος φιλοξενία τοῦ δικαστοῦ συνεπλήρωσε τὰς ὑποψίας του. Ὡς τετελεσμένον θεωρεῖ ἤδη, ὅτι ἡ πλαστότης τοῦ διαβατηρίου του ἐπροδόθη, καὶ ὅτι ἡ πρόσκλησις ἐκείνη οὐδὲν ἄλλο ἢτο εἰμὴ ἡ παγὶς ἵνα συλλάβωσιν αὐτὸν ζῶντα καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως. Ἡ βεβαρυμένη συνείδησις του τὸν ἀπεμύρανε, κεντᾷ τὸν ἵππον διὰ τῶν πτερνιστῆρων, καὶ φεύγει δρομαίως ἐκείθεν, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν.

Ἡ αἰφνιδία αὕτη φυγὴ γίνεται τὸ σύνθημα τῆς ὀχλαγωγίας.

»Εἰς λαποδύτης» φωνάζουσιν ὅλοι, καὶ ὅλοι δρῶσι κατόπιν του. Πρόκειται περὶ ζωῆς ἢ θανάτου τοῦ ἱππέως· οὗτος ἐπροχώρησεν ἤδη, οἱ δὲ διώκται του τρέχουσιν ἀσθμαίνοντες ὀπισθὲν του· πλησιάζει νὰ σωθῇ — ἀλλὰ χεὶρ βαρεῖα τίθεται ἀόρατος ἐπ' αὐτοῦ, ἡ εἰμυχρμένη στιγμή ἐσήμανε, ἡ ἀνεξιλέωτος Νέμεσις κρατεῖ τὸν ὀφειλέτην τῆς. Ἡ ὁδὸς, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐνεπιστεύθη ἀπολήγει εἰς ἀτραπὸν ἀδιέξοδον, ὀφείλει νὰ στραφῇ ὀπίσω πρὸς τοὺς διώκτας του.

Ὁ θόρυβος τοῦ συμβάντος τούτου, ἐν τῷ μεταξὺ, συνετάρaxεν δλόκληρον τὴν κωμόπολιν, συσσωρεύεται πλῆθος ἐπὶ πλῆθους, ὅλοι αἱ ὁδοὶ κλείονται, καὶ δλόκληρος ἐχθρικός στρατὸς ἔρχεται ἤδη, ἐν παρκατάξει, ἐναντίον του. Δεικνύει ἐν πιστόλιον, ὁ λαὸς ὑποχωρεῖ, ζητεῖ διὰ τῆς βίας νὰ ἀνοίξῃ ὁδὸν διὰ τοῦ πλῆθους.

«Ἡ βολὴ αὕτη, ἀνακράζει, εἶναι διὰ τὸν ἄφρονα ὅστις ἤθελε μὲ κρατῆσει» — Ὁ φόβος ἐπιβάλλει γενικὴν σιωπὴν — εἰς θαρραλέος σιδηρουργὸς ὁρμαῖ, ἐπὶ τέλους, ἐκ τῶν ὀπισθεν καὶ δρατόμενος τοῦ βραχίονός του, συλλαμβάνει τὸν δάκτυλον διὰ τοῦ ὁποίου ἐκεῖνος, ἐν μανίᾳ ἔμελλε νὰ πυροβολήσῃ, καὶ τὸν ἐκβάλλει τῆς θέσεώς του. Τὸ πιστόλιον πίπτει, καὶ ἄοπλος ἤδη ἀποσπᾶται τοῦ ἵππου, καὶ σύρεται, ἐν θριάμβῳ, εἰς τὸ δικαστήριον.

«Τίς εἶσαι;» ἐρωτᾷ ὁ δικαστὴς μετὰ τόνου ἀρκούντως βραβάρου.

«Εἷς ἄνθρωπος, ὅστις εἶναι ἀποφασισμένος, εἰς οὐδεμίαν ἐρώτησιν νὰ ἀποκριθῇ, ἂν δὲν τῷ ἀπευθυνθῇ εὐγενέστερον. «Τίς εἶσαι;»

«Εἶμαι ὁποῖος ἐδήλωσα ὅτι εἶμαι. Διήλθον ὅλην τὴν Γερμανίαν, ἀλλ' οὐδαμοῦ εὔρον τὴν ἀντισχυντίαν τῆς πατρίδος σας.

«Ἡ ταχεῖα φυγὴ σου σὲ καθιστᾷ ὑποπτον. Διὰ τὴν ἔφευγες; — «Διότι ἀπηύδισα νὰ ἦμαι ὁ περιγελῶς τοῦ λαοῦ σας.

«Ἡπεύλησες ὅτι θὰ πυροβολήσῃς.»

«Τὸ πιστόλιόν μου ἦτο κενόν». Ἐξήτασαν τὸ ὄπλον, καὶ δὲν εὔρον σφαῖραν ἐν αὐτῷ.

«Διὰ τί φέρεις κεκρυμμένα ὄπλα ἐπὶ σοῦ;

«Διότι ἔχω πράγματα ἀξίας, καὶ διότι μὲ εἰδοποίησαν περὶ ἐνὸς ξενοδόχου τοῦ Ἡλίου ὅστις περιφέρεται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη.»

«Αἱ ἀπαντήσεις σου ἀποδεικνύουσι τὴν θρασυτήτά σου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν ἀθωοτητά σου. Σοὶ δίδω προθεσμίαν ἕως αὔριον, ἂν θέλῃς νὰ μοὶ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀλήθειαν.»

«Θὰ ἐμμένω εἰς τὴν ἄρνησίν μου.

«Ἄς τὸν ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν!»

«Εἰς τὴν φυλακὴν; — Κύριε δικαστὰ, ἐλπίζω ὅτι ὑπάρχει ἀκόμη δικαιοσύνη, ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, θὰ ζητήσω ἱκανοποίησιν.

«Θὰ σοὶ τὴν ἀποδώσω, ὅταν ἀπολογηθῇς.»

»Τὴν ἐπαύριον ὁ δικαστὴς ἐσκέφθη ὅτι ὁ ξένος ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀθῶος. Ἡ ἐπιτακτικὴ γλῶσσα οὐδὲν ἕως ἤθελε δυνηθῇ κατὰ τῆς ἐπιμονῆς του, ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον νὰ τὸν μεταχειρισθῇ

μὲ εὐπρέπειαν καὶ γλυκύτητα. Συνεκάλεσε τοὺς ἐνόρκους τοῦ τόπου, καὶ διέταξε νὰ παρουσιάσωσι τὸν φυλακισμένον.

»Συγχωρήσατε τὴν πρώτην μου ἔξαψιν, κύριε, ἐὰν χθὲς ἐφάρθην σκληρῶς πρὸς ὑμᾶς.»

»Πολὺ εὐχαρίστως, ἂν δειχθῇτε οὕτω ἥπιος.»

»Οἱ νόμοί μας εἶναι αὐστηροί, καὶ τὸ συμβάν σας ἐπροξένησε θόρυβον. Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀφήσω ἐλεύθερον χωρὶς νὰ παραβῶ τὸ καθήκόν μου, τὰ φαινόμενα εἶναι ἐναντίον σας. Ἐπεθύμουν νὰ μοὶ εἴπητέ τι δυνάμενον νὰ τὰ διαψεύσῃ.»

»Καὶ ἐὰν οὐδὲν ἐγνώριζον νὰ εἴπω;

»Τότε ὁφείλω νὰ ἐκθέσω τὸ συμβάν εἰς τὴν-κυβέρνησιν, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ θέλετε μείναι ὑπὸ αὐστηρὰν φύλαξιν.»

»Καὶ κατόπιν.»

»Καὶ κατόπιν, τρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἀποβληθῇτε τῶν συνόρων, ὡς τυχοδιώκτης, ἢ τὸ ἐπιεικέστερον νὰ σᾶς κατατάξωσιν εἰς τὸν στρατόν.»

Ἐσιώπησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, καὶ ἐφαίνετο ὑπιστάμενος σφοδρὸν ἀγῶνα· κατόπιν ἐστράφη βιαίως πρὸς τὸν δικαστήν.

»Δύναμαι ἐπὶ ἕν τέταρτον τῆς ὥρας νὰ μείνω μόνος μεθ' ὑμῶν;

Οἱ ἑνορκοὶ προσέβλεψαν μετ' ἀμφιβολίας ἀλλήλους, ἀλλ' ἀπεμακρόνθησαν εἰς ἕν ἐπιτακτικὸν νεῦμα τοῦ προϊσταμένου των.

»Ἦδη τί ἐπιθυμεῖτε;

»Ἡ χθесινή σας διαγωγή, κύριε δικαστά, οὐδέποτε ἤθελε δυνηθῇ νὰ μὲ φέρῃ εἰς ὁμολογίαν, διότι περιφρονῶ τὴν βίαν. Ἡ ἡπιότης μὲ τὴν ὁποίαν σήμερον φέρεσθε πρὸς ἐμέ, μοὶ ἐνέπνευσεν ἐμπιστοσύνην καὶ σεβασμὸν πρὸς ὑμᾶς. Πιστεύω ὅτι εἴσθε εὐγενὲς ἄνθρωπος.

»Τί ἔχετε νὰ μοὶ εἴπητε;

»Βλέπω ὅτι εἴσθε εὐγενὲς ἄνθρωπος. Πρὸ πολλοῦ ἐπόθησα ἕνα ἄνθρωπον ὡς ὑμᾶς. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ θλίψω τὴν δεξιάν σας.»

»Εἰς τί χρησιμεύει τοῦτο;

»Ἡ κεφαλὴ αὕτη εἶναι λευκὴ καὶ σεβασμία. Ἐζήσατε ἐπὶ πολὺ ἐν τῷ κόσμῳ—ἐγνώρισατε τὰ πάθη. δὲν εἶναι ἀληθές; καὶ κατέστητε μᾶλλον φιλόανθρωπος.

»Κύριέ μου—πρὸς τί ὅλα ταῦτα;

»Ἦδη ἵστασθε ἐν μόνον βῆμα πρὸ τῆς αἰωνιότητος, ταχέως—ἐντὸς ὀλίγου, θὰ λάβητε ἀνάγκην τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ Θεοῦ.

»Δὲν δύνασθε νὰ ἀρνηθῆτε τοιαύτην εἰς τοὺς ἀνθρώπους. —Δὲν ὑποπτεύετε τι; Μὲ ποῖον νομίζετε ὅτι δμιλεῖτε;

»Τί σημαίνει τοῦτο; μὲ τρομάζετε. — Μὴ μαντεύσατε ἀκόμη. — Γράψατε εἰς τὸν ἡγεμόνα σας, ὁποῖον μὲ εἶδατε, καὶ ὅτι ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἐξ ἐλευθέρως προκίρσεως, ὑπῆρξα ὁ προδότης ἐμαυτοῦ — ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τῷ ᾔνοι ποτὲ ἴλεως, ὡς ἤδη θὰ φανῇ αὐτὸς πρὸς ἐμέ. — Δεήθητε ὑπὲρ ἐμοῦ, ὦ γέρον, καὶ ἄφετε ἐν δάκρυ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεώς σας: εἶμαι ὁ ξενοδόχος τοῦ Ἡλίου.

Νοέμβριος, 1882.

ΤΙΜΟΛΕΩΝ Ε. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΠΗΓΗ ΕΝ ΦΛΩΡΙΔΙ. — Οἱ Ἄγριοι τῆς Ἀμερικῆς διηγοῦνται, ὅτι ὑπὸ τὰς σκιὰς τῆς Φλωρίδος, ἐν τινὶ νήσῳ, κειμένη ἐν μέσῳ λίμνης, ἐκτεινούσης τὰ ὕδατά της δίκην λεπτοτάτης ὀθόνης, ῥέει μυστηριώδης πηγὴ. Τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς ταύτης, κατὰ παράδοσιν ἱστορικὴν, δύνανται ν' ἀνορθώσωσι τὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου καμφθέντα μέλη, καὶ ν' ἀνανεώσωσι, μὲ τὸ πῦρ τῶν παθῶν, τὴν κόμην τῆς λευκῆς κεφαλῆς τῶν γερόντων. Αἰῶνιον ἔαρ ἐπιπολάζει παρὰ τὴν ὄχθην ταύτης τῆς πηγῆς· ἐνταῦθα, αἱ πτελέαι συνδιαλέγονται μετὰ τοῦ κισσοῦ περὶ νέας φιλίας· ἐνταῦθα, αἱ δρυὲς ἐκπλήττονται, διότι τὰ ἔτη αὐτῶν λογίζονται διὰ τῆς ἡλικίας τῶν ῥόδων. Αἱ πλάναι τοῦ βίου, τὰ ὄνειρα τῆς νεαρᾶς ἡλικίας, οἰκοῦσι μετὰ τῶν ζεφύρων, τὰ φύλλα σχοίνων, οἵτινες σχηματίζουσιν ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς πηγῆς σκιάν. Οἱ ἄτμοι, οἱ ἐκπεμπόμενοι ἐκ τῶν πέριξ δασῶν, εἰσὶν αἱ εὐωδίαί τῆς νεότητος· αἱ περιστεραὶ, αἱ πίπνουςαι τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς, τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα ἀρδεύει εἰς τὸν ῥοὺν